

Bratislavský KURIRIER®

160 000 VÝTLAČKOV

www.bakurier.sk

ZADARMO

NOVINY PRE BRATISLAVČANOV A NÁVŠTEVNÍKOV HLAVNÉHO MESTA

Starý most
začnú rozoberať

str. 2

Otvoria tunel
pod hradom

str. 3

Dúhový pochod
rozvíril emócie

str. 8

TOHTOROČNÁ MESTSKÁ PLÁŽ JE OPĀT VÄČŠIA A PESTREJŠIA

„Zažime to spolu“ je motto aj tohtoročnej, možno povedať už tradičnej Magio pláže. Jej dnešná podoba poteší návštevníkov niekoľkonásobne väčšou rozlohou, ešte širšou ponukou športových aktivít aj pristrannejším barom.

Keďže v nasledujúcich dňoch bude Slovensko žiť futbalovými majstrovstvami, nenechali nič na náhodu ani organizátori pláže a prispôbili ju aj na sledovanie tohto futbalového sviatku. Zostáva len dúfať, že nasledujúcich sto dní, počas ktorých bude pláž v prevádzke, bude múdrejšie počasie a dopraje nám aj trochu viac slnka.

OTVORENIE PLÁŽE

Hlavné mesto, T-Com a množstvo ďalších organizátorov sa opäť dalo dohromady a pre Bratislavčanov vytvorili už po štvrtýkrát piesočnatú pláž na brehu Dunaja. Otvorili ju predstavitelia dvoch hlavných usporiadateľov.

(pokračovanie na str. 10)

Pláž otvorilo symbolické futbalové žensstvo „Mič Bjukenen“ a herec Roman Pomajbo.

DO BRATISLAVY CHODÍ STÁLE VIAC ŠPANIÉLOV, PRIBUDLO AJ BRITOV, NEMCOV A TALIANOV

Do Bratislavy prichádza po vlaňajšom poklese opäť viac zahraničných turistov. Pribudlo Španielov, objavuje sa viac Britov, Nemcov a Talianov. V marci ich dokonca do hlavného mesta prišlo a prenocovalo najviac za posledných osem mesiacov.

„Ekonomická kríza sa odrazila aj na mestskom turizme,“ vysvetľuje vlaňajšie klesajúce krivky Milan Vajda, šéf oddelenia marketingu a cestovného ruchu na tunajšom magistráte. Dodal, že ak sa ľudia nejakého cestovania vzdávali a vzdávajú, tak predovšetkým toho ví-

kendového, čo sa Bratislavy bezprostredne dotýkalo a dotýka.

Tento rok podľa neho mesto na podporu príjazdového turizmu vyčlenilo 440-tisíc eur, zameriavať sa chcú predovšetkým na trhy v Španielsku, Taliansku a vo Veľkej Británii. V novembri plánujú v súvislosti s budúcoročnými majstrovstvami sveta v ľadovom hokeji „zaútočiť“ aj na Škandináviu. „Škandinávcí totiž sprevádzajú svoje tímy,“ zdôvodňuje Vajda.

Popritom rozbiehajú kampaň aj v susednom Česku. „Pre mnohých Čechov, ktorí sa sem vracajú po pätnástich a viac ro-

koch, je Bratislava príjemným prekvapením,“ tvrdí Vajda. Ďalších chcú osloviť cez najpočúvanejšie rádiá a na pražskom letisku Ruzyň, kde sa denne premelie 50 000 ľudí. „Podobným spôsobom chceme Bratislavu spropagovať aj na letisku vo Schwechate, kde to zatiaľ kvôli nedostatku a cenám voľných plôch nešlo,“ konštatoval. Trištvrtehodinka odtiaľ sem pritom pre mnohých turistov z veľkých a obrovských krajín nie je žiadna vzdialenosť.

(pokračovanie na str. 2)

Bratislava sa tento rok snaží prezentovať predovšetkým v Španielsku, Taliansku a Veľkej Británii. O turistov odtiaľ stojí každé európske mesto. Tých španielskych, mimochodom, u nás pribúda.

DO BRATISLAVY CHODÍ STÁLE VIAC ŠPANIÉLOV, PRIBUDLO AJ BRITOV, NEMCOV A TALIANOV

(dokončenie zo str. 1)

Mestu môže pomôcť aj nová pravidelná letecká linka medzi Bratislavou a Varšavou. Cez tú sem totiž môžu popri Poliakoch priletieť aj turisti zo zaoceánskych krajín a už spomínanej Škandinávie.

„Tento rok sa viac venujeme marketingu na internete, na svete je www.visitbratislava.eu v troch jazykoch, dokončuje sa španielska verzia, sprevádzkovala sa www.kalendarakcii.bratislava.sk,“ prezrádza Vajda. „Chceme byť tam, kde sú ľudia,“ komentuje prítomnosť Bratislavy na sociálnej sieti Facebook a plánované pripojenie sa k Twitteru. „Navyše to nestojí tak veľa peňazí, za iný druh reklamy by sme zaplatili 100x viac,“ uzatvára.

(ld)

PO NOVOM 45 MESTSKÝCH POSLANCOV

V nasledujúcom volebnom období 2010-2014 bude mať mestské zastupiteľstvo Bratislavy 45 poslancov. Rozhodla o tom ešte vlni Národná rada SR. V súčasnosti ich je 80. Preto bolo potrebné zmeniť počty volených poslancov v jednotlivých mestských častiach. Stanislav Fiala (KDH) však v diskusii upozornil na prehĺbenie nerovnosti v zastúpení jednotlivých mestských častí, keď na poslanca v Čunove pripadá približne 1000 a napríklad v Rači vyše 10 000 obyvateľov. Podľa jednomyselne schváleného materiálu budú Bratislavčania 27. novembra voliť v 17 volebných obvodoch. Petržalka bude mať v mestskom parlamente 11 poslancov, Ružinov sedem a Staré Mesto štyroch, po troch Dúbravka, Karlova Ves a Nové Mesto, po dvoch Podunajské Biskupice, Rača a Vrakuňa. V mestských častiach Čunovo, Devín, Devínska Nová Ves, Jarovce, Lamač, Rusovce, Vajnory a Záhorská Bystrica budú obyvatelia voliť po jednom poslancovi.

NEPREDĹŽILI NÁJOM GYMNÁZIUMU MERCURY

Mestskí poslanci neschválili predĺženie nájmu pozemkov s výmerou vyše 3000 štvorcových metrov súkromnému gymnáziu Mercury v Petržalke. Škola tam plánovala vybudovať a prevádzkovať športový areál. Rozhodnutiu predchádzala miestami emocionálna diskusia. Vystúpila v nej aj zriaďovateľka školy Helena Barnová, ktorá apelovala na poslancov, aby „dali deťom šancu“. Naopak zástupcovia obyvateľov lokality Zadunajskej ulice, kde sa škola nachádza, vyzvali poslancov, aby nehlasovali za predĺženie nájmu. Situácia okolo školy je komplikovaná v súvislosti s výstavbou jej oplotenia i spormi s občanmi. Návrh na predĺženie nájmu pozemkov podporilo napokon len 8 z 58 prítomných poslancov.

(rm)

ZAČÍNA SA S „ROZOBERANÍM“ STARÉHO MOSTA, ODBORNÝ POSUDOK POTVRDIL JEHO HAVARIJNÝ STAV

Šiesty stupeň poškodenia zo siedmich možných potvrdil v súvislosti s havarijným stavom Starého mosta odborný posudok, ktorý vznikol počas jeho mimoriadnej prehliadky. Podľa neho došlo k zvýšeniu intenzity únavového procesu mostnej konštrukcie, a tým k zníženiu jej životnosti na minimum. Vzhľadom na jej deformáciu sa musí okamžite začať so sanačnými prácami. „Spoločnosť Metro Bratislava už o tom informovala

hlavné mesto ako vlastníka mosta,“ prezradila jej hovorkyňa Jana Murínová.

Spoločnosť sa už začiatkom júna pustí do odstraňovania odľahčovacieho zariadenia – váhadla, neskôr asfaltu, prechodových konštrukcií, potom samotnej mostovky, na záver odsunú mostné časti z pilierov. To všetko by mali stihnúť do polovice septembra. Slovenský plynárenský priemysel začal medzičasom odstraňovať z poškod-

Vzhľadom na šiesty stupeň poškodenia zo siedmich a deformáciu mostnej konštrukcie začnú Starý most postupne rozoberať.

Z bezpečnostných dôvodov sa na zničený Starý most už nedostane nikto.

ného mosta plynovod.

O vypracovanie odborného posudku požiadala Spoločnosť Metro Bratislava po vyhlásení havarijného stavu na Starom moste, o ďalšom postupe bude bratislavskú verejnosť priebežne informovať. Po moste už vyše dvoch týždňov nepremávajú autobusy, cyklisti, ani peši. Dôvodom úplnej výluky boli výsledky posledných meraní a skúšok, podľa ktorých sa cestná časť mosta za posledný rok 16-násob-

ne znížila, a popri znižovaní cestnej časti sa rozpadáva aj betón vozovky.

Ako pred časom priznal Tomáš Fabor, splnomocnenec primátora pre dopravné systémy, mesto počítalo s tým, že Starý most vydrží aspoň do plánovanej rekonštrukcie. Peniaze na jeho opravu sa ale podľa neho musia nájsť aj v predstihu.

(ld)

BRATISLAVA STARNE, PROBLÉMY RIEŠI SAMOSPRÁVA „ZA POCHODU“

Charakteristické pre hlavné mesto Slovenska je starnutie obyvateľstva. Kým v roku 1980 žilo na území Bratislavy vyše 35 000 obyvateľov starších ako 65 rokov, v roku 2006 ich počet vzrástol o takmer 20 000 na 55 000, čo je 22 % z celkového počtu obyvateľov Bratislavy. Priemerný vek sa zvýšil z 38,7 roka v roku 2001 na 40,5 roka v roku 2008. K 31. 12. 2008 mala Bratislava 428 791 obyvateľov, z toho bolo 227 473 žien.

Podľa Pracoviska Štatistického úradu SR v Bratislave obyvateľstvo mesta na Dunaji pomaly starne, keď pribúda ľudí v poproduktívnom veku. Ide o ženy 55-ročné a staršie a mužov 60 a viacročných. Z hľadiska vekovej štruktúry žilo v roku 2008 (aktuálnejšie štatistiky budú známe až po tohtoročnom sčítaní ľudu) v Bratislave 11,88 % osôb v predproduktívnom veku, 64,59 % bolo v produktívnom a 23,53 % v poproduktívnom veku. Priemerný vek Bratislavčanov dosiahol 40,64 roka, z toho u mužov bol 38,84 a žien 42,24 roka.

Medzi okresmi hlavného mesta evidovali taktiež výrazné rozdiely. Najvyšší priemerný vek (44,22) mal okres Bratislava I a najnižší (38,54) piaty okres. Podľa demografických prognóz určité populačné oživenie z posledných štyroch rokov vystrieda razantný populačný úby-

tok, po roku 2020 dokonca okolo 500 obyvateľov ročne. Prirodzený úbytok obyvateľov Bratislavy je „predprogramovaný“ práve vekovou štruktúrou. A hoci v údajoch o celkovom počte obyvateľov Bratislavy v horizonte 10-15 rokov oscilujeme pri číslach 430 až 490 tisíc, pokiaľ ide o starnutie, tam sú prognózy úplne nezvratné. Absolútny počet obyvateľov v dôchodkovom veku sa do roku 2025 zdvojnásobí a počet tzv. oldest old, teda ľudí starších ako 85 rokov veku, stúpne o 80 %. Rastúci počet seniorov má okrem tlaku na kvantitu a kvalitu poskytovaných sociálnych a zdravotných služieb aj určité psychosociálne dôsledky. Práve preto je to skupina ľudí, ktorá potrebuje veľmi špecifickú a zároveň nákladnú sociálnu a zdravotnícku starostlivosť.

Penzióny, domovy dôchodcov, rodina...

Predlžujúci vek prináša so sebou viacero problémov. Väčšina ľudí chce aj vo vyššom veku zostať bývať vo svojom byte a spolieha sa na pomoc najbližších. Niekedy je to však nevyhnutnosť, pretože zariadení pre seniorov je nedostatok, a tak sú samosprávy neraz odkázané na improvizáciu. V rámci možností však poskytujú rôzne formy opatrovateľských služieb v domácnosti, denné stacionáre, seniorcentrá s denným pobytom.

Po roku 2020 nás čaká výrazný úbytok obyvateľov. foto mk

Sociálna starostlivosť sa poskytuje v domoch dôchodcov a penziónoch podľa zákona NR SR 448/2008 o sociálnych službách účinného od 1. 1. 2009. Na umiestnenie do takéhoto zariadenia je okrem vyplnenej prihlášky, ktoré sú k dispozícii na miestnom úrade alebo v konkrétnom domove,

potrebné aj potvrdenie od lekára o zdravotnom stave uchádzača. Tieto podklady odovzdá žiadateľ na sociálnom oddelení príslušného úradu, ktorý prešetrí sociálne pomery žiadateľa.

(pokračovanie na str. 4)

Z MÁJOVÉHO ROKOVANIA MESTSKÉHO ZASTUPITEĽSTVA BRATISLAVY

Určenie volebných obvodov pre novembrové komunálne voľby, minuloročné hospodárenie mesta, plánovaná výstavba Národného futbalového štadióna na Tehelnom poli a predĺženie nájmu pozemkov súkromnému gymnáziu v Petržalke dominovali májovému rokovaniu mestského parlamentu. Poslanci tiež podporili zámer na vznik galérie a múzea Camera Obscura na Šafárikovom námestí a rozhodli o predaji a nájme viacerých mestských nehnuteľností.

SAMOSPRÁVA PODPORUJE ZÁMER VÝSTAVBY NÁRODNÉHO FUTBALOVÉHO ŠTADIÓNA

Mestskí poslanci podporili zámer výstavby Národného futbalového štadióna na Tehelnom poli. Zároveň poverili primátora Andreja Ďurkovského vedením ďalších rokovaní s Ministerstvom školstva SR v súvislosti s realizáciou projektu. Štadión má byť postavený na mestských pozemkoch a bude vo vlastníctve hlavného mesta. Financovaný by však mal byť zo štátneho rozpočtu vo výške takmer 70 miliónov eur. V diskusii zazneli názory za aj proti zámeru. Hovorilo sa o jeho význame pre mesto, ako aj o možnostiach a podmienkach financovania výstavby a prevádzky štadióna. **Na detaily tohto zámeru sme sa spýtali primátora Bratislavy Andreja Ďurkovského (KDH):**

Aké sú požiadavky zo strany mesta?

Mesto pôjde do výstavby Ná-

rodného futbalového štadióna v prípade, ak budú v plnej miere garantované finančné prostriedky zo strany štátu. Mesto nemá vo svojom rozpočte peniaze na financovanie tejto stavby. Našou požiadavkou je, aby súčasný štadión na Tehelnom poli i projekty mesto získalo za 1 euro. Ak by to bolo za iných podmienok, muselo by to byť hračené zo štátnych prostriedkov. Ide o otvorené otázky, o ktorých sa bude ešte rokovať. Záujmom mesta je ukončiť rokovania čím skôr. Keďže zatiaľ nie sú jasné podmienky financovania, zatiaľ nie je možné o celom zámere definitívne rozhodnúť.

Ako sa pozeráte na budúci vzhľad štadióna?

Najprv sa musí doriešiť financovanie, až potom sa môže pristúpiť k budúcemu vzhľadu štadióna. Ide o stavbu, ktorá má územné rozhodnutie. Jej architektúra sa bude riešiť pri stavebnom povolení. Moja predstava je jednoznačná - aby sa uskutočnila architektonická súťaž i s výberom dodávateľa. Aby sa nestalo, že súťaž navrhne plášť budovy, ktorý prekročí reálne náklady na túto stavbu a žiadny dodávateľ by ju nevedel zhotoviť.

Kto by mal prevádzkovať štadión?

My máme založený STARZ ako vlastnú organizáciu. Prevádzka nebude podľa mňa stratová. Keby to tak nebolo, tak by sa viaceré zahraničné firmy nezaujímali o prevádzkovanie štadióna.

BRATISLAVA SKONČILA MINULÝ ROK V PLUSE

Mesto Bratislava hospodáril v minulom roku s prebytkom takmer 7 miliónov eur. Vyplýva to zo Záverečného účtu mesta za rok 2009, ktorý schválilo 43 zo 62 prítomných mestských poslancov. V bežnom rozpočte bol prebytok vyše 2 milióny eur. V kapitálovom rozpočte však bol schodok takmer 79 miliónov eur. Finančné operácie skončili s prebytkom vo výške 84 miliónov eur. Z prebytku hospodárenia pôjde vyše 80 000 eur do Fondu rozvoja bývania a takmer 9000 eur do Rezervného fondu. V tejto súvislosti sa upravil aj mestský rozpočet na tento rok. Milan Ftáčnik upozornil, že prebytok je len formálny, keďže štát poskytol koncom roka vyše 7-miliónovú dotáciu na vykrytie výpadku z podielu z daní z príjmov fyzických osôb. Podľa viceprimátora Milana Číleka (OK) sa pod kladné hospodárenie podpísalo aj šetrenie zo strany mesta a jeho organizácií. **V tejto súvislosti sme oslovili predsedníčku Komisie finančnej stratégie mestského zastupiteľstva Vieru Kimerlingovú (KDH):**

Ako hodnotíte minuloročné hospodárenie mesta?

Vlaňajšie hospodárenie mesta bolo veľmi ťažké aj vzhľadom na dopady svetovej hospodárskej krízy. Už začiatkom roka sme prijali reštrikčné opatrenie v podobe 3,5-percentného krátenia všetkých výdavkov. Mesto dostalo aj nové kompetencie v oblasti nešťátneho školstva, čo spôsobilo zvýšenie výdavkov. Takisto kompetencie v sociálnej oblasti mali dopad na hospodárenie. To boli všetko nároky na rozpočet a pritom sme museli počítať s nižšími príjmami ako sme boli v minulosti zvyknutí.

Ako sa využije prebytok z minuloročného hospodárenia?

Bola by som veľmi rada, keby sa tieto prostriedky použili na dokončenie rozbehnutých akcií, a aby to nezavážalo tým, ako nás často obviňujú, že sme tie peniaze „prejeli“.

ZMENY V SPOLOČNOSTI TEHELNÉ POLE ZOBRAĽI NA VEDOMIE

Mestský parlament zoberal na vedomie personálne zmeny v orgánoch akciovej spoločnosti Tehelné pole, v ktorej má mesto menšinový podiel. Peter Gandl (OK) a Michal Baranovič (SDKÚ-DS) sa totiž vzdali členstva v predstavenstve, respektíve v dozornej rade firmy. Keďže poslance kluby nenavrhlí nových kandidátov na uvoľnené posty, mestské zastupiteľstvo sa bude touto témou zaoberať na budúcom zasadnutí.

(rm)

TUNEL POD HRADOM ZREKONŠTRUOVALI, PO ROKU HO VRÁTIA BRATISLAVČANOM

Vyššie roka sa „ťahala“ rekonštrukcia električkového tunela pod Bratislavským hradom, do ktorej sa hlavné mesto v spolupráci s dopravným podnikom – hlavným investorom - pustili vlni v máji. Dôvodom bol jeho zlý technický stav. Rekonštrukcia vyšla na približne 8,3 milióna eur, najbližšiu sobotu by mali vyhovenú stavbu ukázať obyvateľom. Čoskoro na to ju skolaudujú, aby v nej po ročnej prestávke opäť „zahrmeli“ električky.

Katastrofálne na tom pred rokom boli tamojšie podkladové panely, koľajnice, trolejové a napájacie vedenia, aj odvodnenie tunela. To dokonca v niektorých úsekoch nefungovalo vôbec, čím umožňovalo vode zvonku presakovať. Potrubie vodovodu DN 800 zase znemožňovalo prístup k časti ostenia a odvodnenia. Na únikových cestách pozdĺž koľajovej trate ležali prekážky, tunel nebol osvetlený.

V priebehu posledných dvanásť mesiacov preto koľajovú trať,

trolejové vedenie a staré vodovodné potrubie demontovali, odstavili existujúci vodovod, steny a klenby tunela očistili vysokotlakovým vodným lúčom. Okrem toho čistili odvodňovacie kanálky, namontovali nové vodovodné potrubie. Zhotovovali sa podkladové vrstvy pre novú koľajovú trať, konštrukcia koľajového spodku a koľajový zvršok. Chodba v smere na Palisády bude znovu únikovou, do prevádzky uvedú aj krátku chodbu otočenú na Skalnú ulicu. V tej je automatická tlaková stanica a náhradný zdroj elektrickej energie. V tuneli sa objavili bezpečnostné kamery napojené na dispečing dopravného podniku.

Tunel vybudovali v rokoch 1943 – 1949 ako cestný, je dlhý 792 metrov. V rokoch 1982 – 1983 ho rekonštruovali naposledy, premenili ho vtedy na čisto električkový. Motorové vozidlá a chodci sa do tunela nedostanú.

(ld)

Tunel čaká už iba záverečná kolaudácia.

Hlavné mesto SR Bratislava v súlade s ust. § 9a ods. 1 a ods. 5 Zákona č. 258/2009, ktorým sa mení a dopĺňa Zákon č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov uverejňuje svoj zámer prenajať pozemky:

parcela č. 410/7 k.ú. Dúbravka s výmerou 30 m² pre účel revitalizácie a údržby zelene

parcela č. 1030/1 k.ú. Rača s výmerou 29,25 m² pre účel revitalizácie a údržby zelene

parcela č. 1222/3 k.ú. Ružinov s výmerou 10 m² pre účel prevádzkovania stánku na predaj rýchleho občerstvenia

parcela č. 1286/1 k.ú. Ružinov s výmerou 8 m² pre účel prevádzkovania stánku na predaj pečiarenských výrobkov

parcela č. 21740/1 k.ú. Staré Mesto s výmerou 8 m² pre účel prevádzkovania novinového stánku

parcela č. 9871/96 k.ú. Nivy s výmerou 36 m² pre účel umiestnenia garáže ako súčasť stavby

Návrh na prenájom musí obsahovať:

1. cenovú ponuku, pričom minimálna výška nájomného je:

1.1 pozemok na zeleň – 0,20 Eur/m²/rok

1.2 pozemok pod stánkom na predaj rýchleho občerstvenia – 485,45 Eur/m²/rok

pozemok pod stánkom na predaj pečiarenských výrobkov – 485,45 Eur/m²/rok

pozemok pod novinovým stánkom – 120,45 Eur/m²/rok

pozemok pod garážou – k. ú. Nivy – 12 Eur/m²/rok

Návrh na nájom pri stánkoch okrem uvedeného v bode 1 musí obsahovať:

1. doklad o oprávnení podnikat' nie starší ako 3 mesiace

2. vizualizáciu stánku

Nájom bude uzatvorený na dobu neurčitú.

Návrhy musia byť doručené prostredníctvom pošty alebo osobne do podateľne Magistrátu hlavného mesta SR Bratislavy, oddelenie nájmov nehnuteľností, Primaciálne námestie 1, 814 99 Bratislava, v zalepenej obálke s označením „Ponuka na nájom parc. č. ...*/ – NEOTVÁRAŤ“

v lehote do 15.06.2010 do 16.00 hod, okrem návrhu na nájom pre účel umiestnenia garáže, ktorý musí byť doručený do 15.07.2010 do 16.00 hod.

Ponuku nie je možné po podaní meniť ani dopĺňať. Náklady so zverejnením zámeru znáša navrhovateľ.

Podklady pre účasť v ponukovom konaní je možné si vyzdvihnúť vo Front office (Servis pre občana) - prízemie magistrátu vľavo u pani Révayovej.

Kritériá hodnotenia ponúk:

- výška ponúkaného nájomného – váha kritéria 100 % okrem pozemkov pod stánkami

- pre stánky – výška nájomného – váha kritéria 80 %, dizajn stánku – váha kritéria 20 %.

Vyhlasovateľ si vyhradzuje právo ponukové konanie kedykoľvek zrušiť ako aj odmietnuť všetky predložené ponuky. O výsledku ponukového konania ako aj o jeho prípadnom zrušení alebo odmietnutí ponúk budú navrhovatelia písomne upovedomení.

*/uviesť parcelné číslo, ktorého sa týka ponuka

Štátne domovy dôchodcov

- fungujú pod vyššími územnými celkami (domovy dôchodcov a sociálnych služieb) alebo priamo pod obcami

- spravidla sa na umiestnenie čaká aj niekoľko rokov
- na prijatie potrebujete okrem žiadosti doložiť aj posudok od obvodného lekára a výmeru dôchodku
- mesačný poplatok klienta sa pohybuje okolo 200 eur, nemal by presahovať 166 až 266 eur.

Súkromné starobince a hospice

- aj na prijatie do takéhoto zariadenia sa vyžaduje správa od lekára
- na ich činnosť čiastočne prispievajú zdravotné poisťovne, v porovnaní so štátnymi zariadeniami sú cenovo náročnejšie

Opatrovateľská služba

- poskytujú ju priamo miestne samosprávy
- platí sa len za služby, ktoré si klient vyberie, tie poskytujú pridelený opatrovateľ
- ide napríklad o rozvoz stravy, nákupy, upratovanie, sprievod k lekárovi
- cena sa pohybuje od 0,5 eur na hodinu

ROZPOČTOVÉ ORGANIZÁCIE MESTA:**Dom tretieho veku,**

tel.: 6231 7894

Domov seniorov Archa,

tel.: 547 736 42

Domov dôchodcov Gérium,

tel.: 452 583 01

Petržalský domov seniorov,

tel.: 638 346 79

Domov jesene života,

tel.: 6436 4023

Domov seniorov Lamač,

tel.: 647 892 40

Domov Pri kríži,

tel.: 6453 4856

PRIESTORY V KOTVE ZÍSKAJÚ

Mestskí poslanci podporili 30-ročný nájom nebytových priestorov v objekte bývalej reštaurácie KOTVA na Jurigovom námestí v Karlovej Vsi pre neziskovú organizáciu Lepší svet. Tá v značne zdevastovaných priestoroch, do rekonštrukcie ktorých chce investovať 300 000 eur, plánuje vytvoriť komunitné a integračné centrum pre mentálne postihnutých klientov, ako aj chránenú dielňu a sociálny podnik. V apríli tento návrh nezískal dostatočnú podporu, na májovom zastupiteľstve ho podporilo všetkých 56 prítomných poslancov. Do budúcnosti je možné, že priestory bude môcť využívať aj Karloveské tanečné centrum, ktoré malo už v minulosti priestory v Kotve prenajaté, avšak rekonštrukcia sa pre nedostatok finančných prostriedkov nedokončila. Možná je aj nadstavba objektu.

(rm)

BRATISLAVA STARNE, PROBLÉMY RIEŠI SAMOSPRÁVA „ZA POCHODU“

(dokončenie zo str. 2)

V Bratislavskom samosprávnom kraji je päť štátnych zariadení sociálnej starostlivosti pre dôchodcov. Ich zriaďovateľom je Krajský úrad Bratislava a spoločne disponujú 722 miestami. V súčasnosti sú plne vyťažené a vo väčšine z nich čaká uchádzač v poradovníku, v ktorom je viac ako 200 ľudí. Okrem piatich domovov dôchodcov je v jednotlivých okresoch Bratislavského kraja 15 Staníc opatrovateľskej služby, ktoré umožňujú maximálne šesťmesačný pobyt. V hlavnom meste je ďalších osem neštátnych zariadení pre dôchodcov. Tie patria do správy magistrátu alebo jednotlivých mestských častí. Svoje vlastné zariadenie má iba MČ Staré Mesto. So zmenou spoločenskej klímy v meste bude hlavné mesto potrebovať dôslednejšiu zmenu miestnej politiky vo vzťahu k našim seniorom. Delba zodpovednosti medzi samospravu a mimovládne organizácie v poskytovaní služieb seniorom je víťaná. Mesto je na druhej strane pripravené – okrem každodennej spolupráce – riešiť postupne tiež handicap, ktoré sa so zvyšujúcim počtom seniorov stávajú v Bratislave čoraz viditeľnejšími, napríklad malý počet nízkopodlažných dopravných prostriedkov MHD alebo problematika bezbariérovosti v pôvodných socialistických bytových štruktúrach.

Samospráva hlavného mesta venuje pozornosť rozvoju sociálnych služieb na území Bratislavy priebežne. V rámci vybraných investičných projektov hlavné mesto pripravuje rozšírenie zariadenia opatrovateľskej služby pre seniorov na Smolníckej ulici. Ide o vybraný investičný projekt hlavného mesta na roky 2007-2010. S rekonštrukciou dobudovania nadstavby hlavné mesto začalo v roku 2008 a začatie prevádzky sa plánuje v mesiacoch november až december 2010. Rozpočítované finančné čiastky tvoria sumu cca 1 900 000 eur.

V zariadeniach, ktoré sú v zriaďovateľskej pôsobnosti samosprávy, teda predovšetkým v zariadeniach opatrovateľskej služby pre seniorov a v dennom stacionári, poskytuje hlavné mesto starostlivosť pre vyše 1 100 občanov.

Poskytovanie sociálnych služieb seniorom si vyžaduje nemalé finančné prostriedky. Zatiaľ, čo priemerné mesačné náklady na jedného klienta v domove dôchodcov sa pohybujú na úrovni 800 eur mesačne, priemerná mesačná úhrada, ktorú zariadenia inkasujú od klienta, resp. jeho rodiny, je iba 160 až 200 eur. Zvyšok, teda tri štvrtiny nákladov, dotuje mesto z daní spoločných občanov.

Kde sa o vás postarajú?**STARÉ MESTO**

Podľa štatistík má najvyšší vekový priemer MČ Staré Mesto. Väčšina zariadení opatrovateľských služieb v tejto časti je v bytových domoch, kde chýba bezbariérový prístup, aj terasa či balkón a strava

sa tam dováža. Mestskí poslanci už v lete súhlasili s prebudovaním bývalej materskej školy na Dobšinského ulici na zariadenie sociálnych služieb pre seniorov, zatiaľ však staromestská samospráva čaká na vydanie stavebného rozhodnutia. V rézii MČ je zabezpečená prevádzka domova dôchodcov (zariadenia pre seniorov), zariadenia opatrovateľskej služby, denného stacionára, terénna opatrovateľská služba a prepravná služba. Kapacita Domova dôchodcov je 80 miest, zariadenie poskytuje sociálnu starostlivosť s celoročným pobytom, kde má klient zabezpečené stravovanie, ubytovanie, zaopatrenie a ďalšiu starostlivosť.

Zariadenia opatrovateľskej služby poskytujú sociálna služba občanovi, ktorý je odkázaný na pomoc inej osoby a je posúdený na odkázanosť na sociálnu službu. Starostlivosť sa poskytuje v troch zariadeniach opatrovateľskej služby (Paulínyho 6, Maróthyho 4, Vajanského nábrežie) s kapacitou 42 miest na dobu určitú. Výška úhrad za poskytovanú starostlivosť v zariadeniach opatrovateľskej služby sa pohybuje v súčasnosti cca od 106,22 € do 295,43 € mesačne, v závislosti od výšky dôchodku, zdravotného stavu občana a rozsahu poskytovaných služieb. Starostlivosť v ZOS sa poskytuje spravidla na dobu 3 mesiace.

Denný stacionár na Záhrebskej ulici je určený pre občanov v dôchodkovom veku, pre zdravotne postihnutých občanov, občanov trpiacich psychickými problémami a somatickými ťažkosťami, ktorí sú odkázaní na pomoc inej fyzickej osoby na určitý čas počas dňa. Kapacita denného stacionára je 15 miest, klientom poskytujú dennú starostlivosť v čase od 7.00 do 17.00 v pracovných dňoch, na dobu neurčitú. Dohodnúť je možné aj individuálny program podľa kapacitných možností a potrieb klienta. Cena za poskytované služby za mesačný pobyt 22 dní cca 96,26 €. v závislosti od výšky dôchodku, zdravotného stavu občana a rozsahu poskytovaných služieb.

Na prijatie do ZOS a denného stacionára na dobu určitú i neurčitú je potrebný posudok a rozhodnutie o odkázanosti na sociálnu službu obce/mestskej časti z miesta trvalého bydliska, žiadosť o poskytnutie sociálnej pomoci, potvrdenie o výške dôchodku a fotokópia karty poistenca.

RUŽINOV

V MČ Ružinov je podľa evidencie obyvateľstva cca 18 864 obyvateľov - seniorov nad 62 rokov. Fungujú tu dve zariadenia pre seniorov - Domov dôchodcov (DD) a Domov - penzión (RDS). DD na Pažitkovej ulici má kapacitu 133 klientov a RDS na Sklenárovej ulici má kapacitu 250 klientov. Lôžková časť tohto zariadenia na Pivoňkovej ulici má 30 lôžok. Niekdejší kluby dôchodcov sú podľa zákona deklarované ako denné centrá - ružinovská mestská časť má takéto centrá na Kaštieľskej, Na úvrati, na Zimnej ul., Párickovej ulici a

Dom seniorov na Rusoveckej ceste. foto mk

klub obyvateľov RDS (Ružinovský domov seniorov). V súčasnosti na umiestnenie do DD na Pažitkovej eviduje MČ Ružinov cca 25 záujemcov, ktorých priebežne umiestňujú a na RDS na Sklenárovej ul. cca 160 záujemcov.

PETRŽALKA

V Petržalke žije 117 227 obyvateľov, približne 30-tisíc je poberteľov dôchodkov (vrátane invalidných). Táto veľká mestská časť nespravuje žiaden dom pre seniorov ani dom-penzión. Na teritóriu MČ je Dom seniorov na Rusoveckej ceste a penzión na Poloreckého, obidva spravuje magistrát hlavného mesta. Seniorom slúži aj Stredisko sociálnych služieb na Vavilovej a Mlynarovičovej ulici. Stredisko zabezpečuje opatrovanie osôb odkázaných na pomoc inej osoby prostredníctvom opatrovateľskej služby v domácnosti žiadateľa. Zariadenie na Mlynarovičovej ulici je jedno z najmodernejších na území nášho mesta a dokáže poskytnúť pobyt na prechodné obdobie pre 30 dlhodobo chorých klientov, ktorí môžu bývať v 10 dvojlôžkových a 10 jednolôžkových izbách. MČ Petržalka umožňuje podávať obed dôchodcom v jedálni na Budatínskej, v dome s osobitným určením na Medvedovej a výdajni obedov v Klube dôchodcov na Osuského ulici.

DÚBRAVKA

Referát opatrovateľskej služby v MČ Dúbravka zabezpečuje komplexnú agendu opatrovateľskej služby poskytovanej v byte občana, vedie evidenciu žiadateľov o poskytovanie týchto služieb. Zodpovedá za rozhodnutia vo veciach poskytovania opatrovateľskej služby a prepravnej služby, zabezpečuje finančné krytie poskytovanej služby v spolupráci s ekonomickým a právnym oddelením. Na uzemi tejto mestskej časti aktívne pôsobia Kluby dôchodcov na Bazovského, Žatevnej a Ožvoldíkovej ulici.

NOVÉ MESTO

MČ Nové Mesto eviduje približ-

ne 15-tisíc obyvateľov vo veku nad 63 rokov. Nedisponuje vlastným zariadením, dômyselne je prepracovaná opatrovateľská služba. Tridsať opatrovateľiek sa v súčasnosti stará o 156 klientov. „Poradovníky“ na umiestnenie do niektorého z mestských zariadení nemajú, každý prípad riešia jednotlivo a konzultujú s Domom seniorov Archa, ktorého zriaďovateľom je mesto. Kapacita tohto zariadenia je 70 trvalých obyvateľov, 25 na dočasný pobyt vo forme opatrovateľskej starostlivosti. Priemerný poplatok je okolo 200 eur.

Kapacita nestačí

Pri starostlivosti o seniorov je na výber niekoľko oficiálnych možností. Najväčší záujem je o štátne zariadenia, v ktorých mesačné poplatky dosahujú asi 200 eur. Dostať sa do nich je však takmer nemožné. Dopyt jednoducho prevyšuje ponuku. Pomerne veľký podiel na zabezpečení sociálnych služieb majú rôzne súkromné spoločnosti, cirkev či charita. O tom, kde žiadateľov umiestniť rozhoduje samospráva, pretože práve ona znáša najväčšie výdavky na jedného klienta. Neverejné penzióny stanovili sumu cca 250 eur mesačne, ceny v štátnych zariadeniach sa pohybujú okolo 200 eur. Vlni zdražoval Bratislavský samosprávny kraj, týždenný pobyt zdražel asi o 6 eur, tí, ktorí sú v domove celý rok zaplatia mesačne viac o 7,30 eura. Bratislavský samosprávny kraj má priamo v Bratislave domov dôchodcov v Rači. Záujemcovia sa dostanú do poradovníka, priemerná čakacia lehota môže byť tri aj viac rokov. V samosprávnych zariadeniach klienti uhrádzajú približne tretinu z nákladov, v neštátnych je to aj dvojnásobok. Za pobyt v súkromnom zariadení platí dôchodca okolo 700 eur. Podľa neoficiálnych informácií v poradovníkoch na domovy v správe bratislavského magistrátu evidujú viac ako 1 680 čakateľov.

(buj)

EKONOMIKA

Od vzniku eurozóny sa s menšími či väčšími prestávkami neustále debatuje o tom, ktorá krajina bude ďalšou na rade. Táto téma neutícha ani v čase, keď sa vedú diskusie o možnosti jej rozpadu, alebo vylúčení niektorých z jej neposlúšnych členov typu Grécko.

V prípade titulu „nováčka eurozóny“ má Slovensko svoje dni už zrátané. Zelená pre vstup do eurozóny totiž zasiačila Estónsku. Spoločnú európsku menu by táto malá pobaltská ekonomika mala zaviesť od roku 2011. Dňa 12. mája 2010 jej to odporučila Európska komisia. A bolo by zrejme obrovským prekvapením, keby Rada ministrov financií Európskej únie 13. júna 2010 tento verdikt zmenila.

Pod tlakom globálnej hospodárskej krízy sa väčšina európskych ekonomík vzdialila od pôvodne naplánovaných termínov vstupu do eurozóny. Jednoducho povedané, Bulharsko, Česko, Lotyšsko, Litva, Maďarsko, Poľsko, Rumunsko či Švédsko zatiaľ nespĺnili maastrichtské podmienky orientované na stabilitu verejných financií, cenovej úrovne, výmen-

ESTÓNSKO DOSTALO ZELENÚ

OD ROKU 2011 MÔŽE VSTÚPIŤ DO EUROZÓNY

ného kurzu a konvergenencie dlhodobých úrokových sadziieb. A tak dvere do eurozóny pre ne zostávajú zatvorené i naďalej. Na druhej strane nemožno tvrdiť, že by z toho tieto ekonomiky boli až tak zúfalé.

Potichučky, bez akýchkoľvek káuz či neustále omieľaných obáv z udržateľnosti plnenia kritérií. A navyše v čase krízy. Takto sa Estónsko s 1,3 miliónom obyvateľov, rozkladajúce sa na 45 tisícoch kilometroch štvorcových na severovýchode Európy, dostalo cez pomyselné dvere eurozóny.

Nejde pritom o žiadnu „zázračnú“ krajinu, ktorej by sa kríza v uplynulom roku nedotkla. Estónska ekonomika vlni utrpela jeden z najprudších prepádov o viac ako 14 %. Aj pri takomto prepade sa jej však podarilo, i keď za cenu tvrdých úsporných opatrení, udržať si deficit verejných financií na úrovni 1,7 % z HDP – teda pod trojpercentnou maastrichtskou hranicou. Sympatické je, že bežní Estónci prijali nepopulárne škrtky relatívne s chladnou hlavou, snád iba s výnimkou tých najstarších. Estónsku sa tak dlhodobo nízky verejný dlh prehľbil iba na 7,2 % z HDP, teda absolútne bezpečne pod kriteriálnou hranicou šesťdesiatich percent.

Bez problémov bolo Estón-

ska hodnotené aj v prípade inflácie. Priemer za posledných dvanásť mesiacov na úrovni – 0,7 % bol hlboko pod referenčnou hranicou jedného percenta. Obavu z prijatia Estóncov do eurozóny prejavila iba Európska centrálna banka, ktorá vztýčeným prstom upozornila na udržateľnosť cenovej stability rovnako ako v prípade Slovenska a Slovinska.

Do systému ERM II vstúpilo Estónsko ešte na konci júna 2004. Počas posledných dvoch rokov estónska koruna nebola vystavená žiadnemu silnému tlaku a od začiatku jej účasti v „eremdojke“ nedošlo k žiadnemu vychýleniu od stredového kurzu. Ani v tomto prípade preto nebol dôvod na žiadne „ale“.

Kritérium dlhodobých úrokových sadziieb sa nedá v prípade Estónska priamo posúdiť. Nízky verejný dlh, ktorý je dôsledkom rozpočtových prebytkov v rokoch 2002 až 2007, je dôvodom, prečo krajina nebola nútená emitovať dlhodobé štátne dlhopisy či cenné papiere, na základe ktorých úrokov by bolo možné posúdiť stálosť konvergenencie.

Dôkazom toho, že aj „malý môže ísť príkladom“, je doterajšia schopnosť Estónska udržať si svoje verejné financie na uzde. Verejný dlh, ktorý už nejednu európsku

ekonomiku dohnal na pokraj bankrotu, majú Estónci v pomere k HDP jednoznačne najnižší. Minimálne v tejto oblasti by tak „malí Estónci“ mohli byť celkom dobrým vzorom pre „veľkých Európanov“.

Podľa plnenia podmienok nastavených Maastrichtom vychádza táto pobaltská krajina priam ideálne. Na druhej strane okrem cenovej úrovne či stavu verejných financií netreba zabúdať ani na hrubý domáci produkt, výšku miery nezamestnanosti, bežný účet platobnej bilancie a vysokú zadlženosť súkromného sektora v zahraničí. Ich nezvládnutie môže ekonomike poriadne zaviariť a dostať ju do neľahkej situácie.

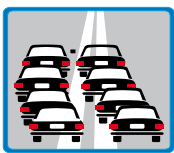
Eva Sadovská,
analytička Poštovej banky

(rm)

NA ŠAFÁRIKOVOM NÁMESTÍ VZNIKNE GALÉRIA

Mestské zastupiteľstvo schválilo budúci 50-ročný nájom pozemku s rozlohou 206 štvorcových metrov na Šafárikovom námestí neziskovej organizácii Camera Obscura, ktorá tam plánuje vybudovanie rovnomenného múzea a galérie. Objekt súvisí s miestom, kde fotograf Ladislav Bielik vytvoril v auguste 1968 najznámejšiu slovenskú fotografiu z tohto obdobia „Muž s odhalenou hruďou pred okupácnym tankom“. Návrh podporilo všetkých 57 prítomných poslancov. Syn fotografa Peter Bielik informoval, že ide o výsledok sedemročného úsilia organizácie, ktorá rokuje aj s ministerstvom vnútra o prenájme susednej parcely. Po vyriešení vzťahu k pozemku bude na objekt vyhlásená architektonická súťaž. Múzeum a galéria Camera Obscura, okrem stálej expozície Bielikových fotografií z augusta 1968, bude organizovať pravidelné výstavy slovenských i svetových umelcov. Predtým ešte bude potrebné zmeniť územný plán zóny Dunajská i územný plán hlavného mesta, ako aj ukončiť nájomné vzťahy a odstrániť predajné stánky v tejto lokalite.

DOPRAVA

Naša čitateľka Marta z Bratislavy-Dúbravky zareagovala na našu výzvu na spoluprácu pri riešení problémov s dopravou v hlavnom meste a napísala nám, že vníma ako alarmujúcu dopravnú situáciu na križovatke ulíc Húščavova - Harmincova. Podľa čitateľky je prejazd križovatkou ťažko zvládnutelný z vedľajších ciest od veterinárnej kliniky a z Húščavovej ulice, najmä v čase dopravnej špičky. Problém vidí v tom, že na hlavnej ceste, kde sa štvorprúdová cesta pred križovatkou zužuje do dvojprúdovej, v dôsledku čoho sa zvýši hustota premávky, ktorá bráni bezpečnému prejazdu križovatkou. Súčasne pani Marta poukázala na vlastnú skúsenosť, kedy bola svedkom agresívneho správania sa netrpezlivého vodiča, ktorý čakanie za pred ním stojacim vozidlom

NA PROBLEMATICKÚ KRIŽOVATKU NA HARMINCOVEJ NIE SÚ PENIAZE

nezvládol a do tohto vozidla kopol v presvedčení, že len takto rozhybe opatrného vodiča. Zároveň nás požiadať, aby sme sa o situácii na križovatke presvedčili a zistili možnosti prípadného osadenia svetelnej signalizácie, ktorú považuje za vhodnú nie len pre vodičov, ale aj pre chodcov prechádzajúcich od školy prof. Matulaya, prípadne záhradkárskej oblasti, v ktorej vyrastá autobazár.

Samozrejme, my sme sa na dopravnú situáciu na spomínanej križovatke išli pozrieť a zistiť, aký je teda skutočný stav v jej prejazde v čase dopravnej špičky i mimo nej. Je pravdou, že v smere od Tesca a z Dúbravky bola hustota prichádzajúcich vozidiel veľmi veľká a vytvárali sa súvislé kolóny. Z vedľajších ciest od veterinárnej kliniky a z Húščavovej ulice sa dalo na hlavnú cestu dostať len s problémami a častokrát len za vynútenej „asistencie“ vodičov na hlavnej ceste. Možno súhlasiť s čitateľkou,

že prejazd križovatkou pri odbočovaní vľavo z Húščavovej ulice smerom k Tescu bol veľmi problematický, lebo je potrebné dať prednosť vozidlám prechádzajúcim po hlavnej ceste a aj vozidlám z protismeru. Taktiež prechádzanie chodcov je možné len cez súvislý, chvíľami stojací prúd vozidiel z ľavej i pravej strany Harmincovej ulice. My sme si pri vjazde na hlavnú cestu pomohli výjazdom na križovatke tvaru „T“ z Lipského ulice, kde nebolo potrebné dávať prednosť aspoň z protismeru. V každom prípade možno povedať, že v čase dopravnej špičky nastávajú na týchto križovatkách zložité a nebezpečné situácie. Zároveň však musíme žiaľ skonštatovať, že takáto situácia je v čase dopravnej špičky na desiatkach križovatiek v Bratislave a vodiči sa s ňou musia vysporiadať. Sme toho názoru, že na predmetnej križovatke by situáciu úplne nevyriešilo ani samotné inštalovanie svetelnej signalizácie. Zlepšenie by mohlo nastať rozšírením počtu jazdných pruhov, ktoré by

umožnili plynulejší prejazd týmto úsekom. V súčasnosti sa práve zníženie počtu jazdných pruhov pred križovatkou podieľa na zhutnení premávky.

Napriek uvedenému zisteniu sme sa na možnosti riešenia tejto dopravnej situácie opäť obrátili na vedúceho oddelenia dopravného plánovania a riadenia dopravy Magistrátu hlavného mesta Bratislavy Ing. Vladimíra Mikuša, od ktorého sme sa dozvedeli, že na magistráte o uvedenom probléme vedia a už aj v minulosti sa s ním aktívne zaoberali. K jeho riešeniu malo mesto v pláne a bola k tomu urobená aj príprava dokumentácie pre územné rozhodnutie pre rozšírenie Harmincovej ulice. V rámci tohto projektu bolo do plánu zahrnuté aj dopravné riešenie uvedenej križovatky. Žiaľ Generálny investor Bratislavy, ktorý by teda túto stavbu zabezpečoval, sa v tomto roku ocitol bez dostatku prostriedkov na realizáciu tejto akcie a tak sa ďalej v jej nepokračovalo. Podľa vyjadrenia vedúceho oddelenia dopravného

plánovania a riadenia dopravy je v súčasnosti ťažko odhadnúť aj perspektívu výstavby, ktorá je závislá predovšetkým na rozhodnutí budúceho zastupiteľstva na najbližší rok, ktoré pokiaľ uzná za vhodné túto stavbu zaradiť do rozpočtu, tak sa v realizácii bude pokračovať. Všetko je teda závislé na rozhodnutí poslancov, čo sa bude stavať a kedy sa bude stavať.

Na základe uvedeného budú teda musieť vodiči i chodci spomínané problémy naďalej znášať. My sa o riešenie budeme zaujímať a v príhodnom čase oslovíme i poslancov.

Na záver chceme požiadať našu čitateľku a zároveň aj ostatných účastníkov cestnej premávky, aby nás presnejšie a adresnejšie informovali aj o takých okamžikoch, aký zažila naša čitateľka. Aj v zložitých dopravných situáciách, ktoré na cestách zažívame všetci, sa musia vodiči ovládať a brať ohľad aj na schopnosti a možno niekedy i pomalšie reakcie menej zdatných vodičov. Brutalitou a vulgarizmami sa bezpečnosť a plynulosť cestnej premávky nezlepší, skôr naopak, stres a napätie sú ideálnymi predpokladmi kolízie. Aj z týchto dôvodov je disciplinovanosť a ohľaduplnosť voči ostatným účastníkom cestnej premávky vodičom uložená aj zákonom č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke. My nedokážeme takéto správanie sa vodičov riešiť, ale radi ho budeme v našej rubrike, i keď len anonymne zverejňovať a týmto aspoň preventívne na takýchto vodičov vplyvať.

(mb)

BKIS PONÚKNE NOVÉ PREHLIADKY MESTA

Celkom nové prehliadky mesta má pred tohtoročnou turistickou sezónou v ponuke Bratislavské kultúrne a informačné stredisko (BKIS). Ako prezradila námestníčka tamojšieho riaditeľa Alexandra Bučková, plánujú sa okrem toho aj naďalej stretávať s pracovníkmi prvého kontaktu v hlavnom meste – pôsobiacimi v hoteloch, reštauráciách, dúfajú v spoluprácu s taxikármi. „Odkedy to robíme, zaznamenali sme pokles sťažností na nich,“ vysvetlila Bučková. Dodala, že tohtoročnou novinkou sú aj sprievodcovia, schopní sprevádzať zahraničných návštevníkov v hebrejčine.

(ld)

BRATISLAVSKÉ NAJ (KURIOZITY)

Prehliadku možno absolvovať v období od 15. júna do 15. septembra, dá sa absolvovať v angličtine aj v nemčine. Štartuje sa vždy o 12. h na Klobučnickej ulici, celé to trvá 1,5 hodiny. Treba sa pripraviť na chodenie po vlastných nohách.

BRATISLAVA – BRÁNA DO SLOVENSKA

Koho zaujme táto prehliadka, ochutná v rámci nej bratislavské a slovenské špeciality, vrátane vína, zoznámi sa s tunajšou ľudovou umeleckou tvorbou. Záujemcov budú baviť tri hodiny v jazyku, pre aký sa rozhodnú, vyrazia s nimi odtiaľ, odkiaľ budú chcieť. Chodiť budú po vlastných.

(ld)

PRÁVNA PORADŇA

Chcela by som sa spýtať, ako je to s poskytovaním gastrolistkov na stravu, lebo robím vo firme, kde je v tom riadny neporiadok. V niektorých mesiacoch nedostaneme žiadne lístky, potom dostaneme aj za dva mesiace. V tých máme údajne stiahnuté za dni, v ktorých sme nepracovali. Podľa našej účtovníčky vraj na lístok nemáme nárok, napríklad za dovolenku, PN-ku, OČR-ku a pod. Jedná sa o môjho prvého zamestnávateľa, takže s tým nemám žiadne skúsenosti, teda presne neviem, na čo mám vlastne nárok. Moja známa dostáva u svojho zamestnávateľa stravné lístky od prvého dňa v zamestnaní, za každý pracovný deň v mesiaci a aj hodnotu gastrolistkov majú podstatne vyššiu ako my. Zamestnávateľ sa pritom nestará, či bol zamestnanec na dovolenke alebo PN. Ja som dokonca nedostala lístok ani za deň, kedy som bola u lekára a pritom som do práce v ten deň prišla. Prosím vás, kde by som zistila, aké sú v tomto smere povinnosti zamestnávateľa a či mám nárok sa niečoho domáhať.

Miroslava, Bratislava

Stravovanie zamestnancov je súčasťou firemnej sociálnej politiky, ktorá je upravená v Zákonníku práce v ustanovení § 152. Ak vychádzame z dikcie zákona, tak zamestnávateľ má predovšetkým povinnosť poskytnúť zamestnancovi v každej zmene stravovanie zodpovedajúce zásadám správnej výživy, predovšetkým ide o poskytnutie teplého jedla a vhodného nápoja. Teda inými slovami, zamestnávateľ sa nesmie bezdôvodne zbavovať povinnosti poskytovať stravu. Z komentára zákona k tomuto ustanoveniu vyplýva, že je potrebné skúmať, či zamestnávateľ objektívne vyčerpá všetky možnosti na zabezpečenie stravovania. Len v takýchto výnimočných situáciách sa zamestnávateľ zbavuje povinnosti zabezpečiť stravovanie a len v týchto prípadoch vzniká zamestnancovi nárok na vyplácanie finančného príspevku formou poskytnutia stravovacích poukážok, tzv. gastrolistkov.

Pre nárok na poskytnutie stravovacej poukážky musí zamestnanec splňať podmienku, že v danom dni odpracoval na svojom pracovisku viac ako štyri hodiny. Ak pracovná zmena trvala viac ako 11 hodín, zamestnávateľ môže, ale nemusí zamestnancovi poskytnúť ďalšie teplé jedlo. Vo svojej otázke neuvádzate, či ste v spomínanom dni návštevy lekára po návrate na pracovisko odpracovala viac ako 4 ho-

diny. V opačnom prípade ste nespĺnili zákonnú podmienku a zamestnávateľ postupoval správne, lebo nárok na stravný lístok vám nevznikol.

Vo vašom prípade pri poskytovaní stravovacích poukážok musí hodnota stravovacej poukážky predstavovať najmenej 75 % stravného poskytovaného pri pracovnej ceste v trvaní 5 až 12 hodín, ktoré sa stanovuje opatrením Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR. V súčasnosti predstavuje stravné 3,60 €.

Stravné lístky sa spravidla poskytujú zamestnancom 1 mesiac vopred tak, aby mohol tieto lístky využívať na stravovanie v danom mesiaci. Takýmto postupom je splnená podmienka poskytovania stravy zamestnancom prakticky od prvého dňa po nástupe do zamestnania. Teda postup vášho zamestnávateľa je nesprávny, ak vám lístky vydáva s mesačným alebo až dvojmesačným oneskorením. V takomto prípade môže mať zamestnávateľ problém aj s ich správnym zaúčtovaním. Za dni, v ktorých zamestnancovi nevzniká nárok na už poskytnuté stravné lístky počas neprítomnosti v práci v predchádzajúcom mesiaci, zamestnávateľ kráti nárok na nasledujúci mesiac.

Čo sa týka poskytovania stravných lístkov vašej známej aj počas dovolenky, prípadne v čase práceneschopnosti možno uviesť, že zákon takýto postup

zamestnávateľa pripúšťa. Podľa ustanovenia § 152 ods. 7 písm. a) Zákonníka práce zamestnávateľ môže po prerokovaní so zástupcami zamestnancov upraviť podmienky, za ktorých bude zamestnancom poskytovať stravovanie aj počas dovolenky, počas neprítomnosti v dôsledku iných prekážok alebo inej ospravednenej neprítomnosti zamestnanca v práci. Rozhodnutie zamestnávateľa je fakultatívne, teda môže, ale nemusí v praxi túto zákonnú možnosť využívať. Z uvedeného teda vyplýva, že váš zamestnávateľ pravdepodobne nerozhodol o poskytovaní stravných lístkov v iných dňoch alebo časoch okrem dní, v ktorých mu to zákon ukladá.

JUDr. Ján Bubeník

INZERCIA

POLICAJNÉ PSY PREDVIEDLI V MLYNSKEJ DOLINE AJ HĽADANIE DROG V LISTOVÝCH ZÁSIELKACH

Druhý raz v poradí sa pred niekoľkými dňami v Mlynskej doline „zrazilo“ 32 psovodov z Krajského riaditeľstva Policajného zboru v Bratislave, Zboru väzenskej a justičnej stráže, Železničnej polície, Colnej správy a mestských polícií v hlavnom meste, Prešove a v Žiline. So štvornohými zverencami návštevníkom podujatia predviedzať ukážky zo svojej činnosti.

Tí sa okrem iného dozvedeli, ako psy hľadajú drogy ukryté v listových zásielkach, ako zadržia ozbrojeného páchatela na úteku, ktorý na policajta vyťahne zbraň, ako ho bránia pri napadnutí. Zistili, ako sa dá zabezpečiť poriadok na športových podujatiach, ako sa hľadajú výbušniny na verejných priestranstvách a v motorových vozidlách.

Ako sa píše na webových stránkach bratislavskej mestskej polície, používanie služobných psov v klasickej a špeciálnej kynológii nie je žiadnou novinkou. Popri už spomínaných úlohách ochraňujú občanov v nočných hliadkových službách, policajtom pomáhajú zadržiavať „rušičov“ verejného poriadku, asistujú pri odhaľovaní trestnej činnosti, zisťovaní jej páchatelov, pátrajú po hľadaných a nezvestných osobách aj pri záchranárskych prácach. Pes tiež zvyšuje bezpečnosť samotných policajtov, najmä v konfrontácii s tými, voči ktorým zasahujú.

(ld)

foto MsP Bratislava

Sme na ceste k vám!

Srdečne Vás pozývame na stretnutie

v nedeľu 06.06.2010 o 16.00 hod.**Miesto stretnutia: Primaciálne námestie Bratislava**Bohatý kultúrny program: **Róbert Opatovský,****Dámsky komorný orchester, Spevácky zbor mesta Bratislavy**

Atrakcie pre deti!

PRIMÁTOR POZVAL BENEDIKTA XVI. DO BRATISLAVY

ROZHOVOR

s primátorom Bratislavy
ANDREJOM
ĎURKOVSKÝM

V minulom čísle Bratislavského kuriéra sme priniesli informáciu o návšteve primátora Bratislavy Andreja Ďurkovského vo Vatikáne, kde sa osobne stretol aj s pápežom Benediktom XVI. Po príchode na Slovensko nás preto zaujímali detaily a pocity z tohto nevhodného stretnutia.

Stretnúť sa so Svätým Otcom nie je všedná záležitosť, väčšine sa to nepodarí ani raz za život. Čomu vďačíte za audienciu u pápeža Benedikta XVI.?

Priznávam, že nie všetkým smrteľníkom sa splní podobná túžba. Ak by som chcel byť neskromný, pochválil by som sa, že celkovo som sa mal možnosť stretnúť s pápežom už po štvrtý raz. Z môjho pohľadu to bola obrovská výzva, a to najmä z dvoch dôvodov. Mal som možnosť, ako predstaviteľ mesta, pozvať Svätého Otca do Bratislavy a po druhé, ako veriaci človek, vyjadriť osobne tejto osobnosti i postu cirkvi úctu a podporu.

Spomínali ste, že to nebolo vaše

prvé stretnutie s hlavou katolíckej cirkvi.

Mal som možnosť stretnúť sa aj s predošlým pápežom Jánom Pavlom II. počas jeho niekoľkých návštev na Slovensku. Je to samozrejme vždy zážitok, ktorý vo vás necháva hlboký dojem a to aj preto, že často sa v spoločnosti hovorí o rôznych celebritách. Treba však otvorene povedať, že často sú okolo týchto osôb umelo vytvárané glorioly, ktoré im jednoducho nepatria. Na ostatnej návšteve Jána Pavla II. v Petržalke však nebol priestor na dlhé rozhovory, keďže Svätý Otec bol už ťažko chorý a išlo skôr o vzdanie úcty.

Viete to zhodnotiť na základe viacerých skúseností. Aký dojem zanechá v človeku stretnutie s pápežom? Bežný človek by snáď ani nevedel, o čom by sa mal s pápežom rozprávať.

Pri obidvoch pápežoch môžem povedať, že išlo o výrazné osobnosti. Bolo to zrejme na prvý pohľad i na základe ich vyjadrovania a myšlienok. Stretnutie u vás zanechá dojem z viacerých dôvodov. Pre veriacich najmä preto, že ide o hlavu cirkvi a istým spôsobom to vnímajú ako trochu mystické stretnutie. Ak by som mal byť konkrétny, Benedikt XVI. je Nemeč a má v sebe aj tú takú povestnú nemeckú precíznosť. Dáva ju najavo svojim záujmom; je známe, že je to vysoko

vzdelaný muž, že má veľmi dobrú pamäť a dokáže si vryť hlboko do pamäti tváre i udalosti. Bolo cítiť, že aj z nášho stretnutia si chcel odniesť detaily, čo pôsobilo nesmierne pozitívne.

Čo bolo teda hlavnou témou vášho dialógu? V akom jazyku ste sa rozprávali?

Využil som svoju znalosť nemčiny, čo samozrejme, bolo príjemné aj pre druhú stranu.

Išlo predovšetkým o pozvanie Svätého Otca na Slovensko do Bratislavy. Samozrejme, že protokolárne to predovšetkým prislúcha prezidentovi a Konferencii biskupov Slovenska, ale ja som si dovoľil túto príležitosť využiť rovnako a pozval som neoficiálne Benedikta XVI. do Bratislavy. To, či sem naozaj príde alebo nie, je vecou iných inštitúcií, pripravuje sa to niekoľko rokov a záleží to od množstva okolností. Bola by to však úžasná prezentácia nielen Bratislavy, ale aj celého Slovenska.

Už vieme, že neostalo iba pri slovách a pápeža ste obdarovali darom.

Áno, pri tejto príležitosti som Benediktovi XVI. odovzdal Zla-

Primátor s manželkou odovzdali pápežovi pamätnú známku Bratislavy.

tú pamätnú známku mesta, ktorá bola vydaná k 1100. výročiu prvej písomnej zmienky o Bratislave. Bol to dar, ktorý ho evidentne zaujal, čo bolo vidno nielen na ňom, ale aj jeho sprievode. Mal som z toho veľkú radosť.

Máte za sebou stretnutia s oboma pápežmi. Hoci nám neprináleží ich porovnávať, ako by ste svoju výnimočnú skúsenosť, ktorá sa naskytne málokomu, opísali s odstupom času?

Pochopiteľne si nedovoľím nikoho s nikým porovnávať. Môžem vyjadriť iba svoje dojmy. Ján Pa-

vol II. bol absolútne charizmatičký človek, vyznačoval sa tým, že mal vzťah k ľuďom vždy veľmi otvorený, priamy, srdečný a bezprostredný. Terajší pápež Benedikt XVI. je v tomto zmysle väčší introvert, ale ako som už spomínal, je úžasne sledovať jeho precíznosť, dôslednosť a záujem o veci. I keď navonok pôsobí možno rezervovane, v rozhovore sa dokáže rovnako otvoriť a vliet do vás výraznú dávku optimizmu a viery.

Peter Kimijan

NA DEŇ DETÍ OTVORIA PRVÉ DETSKÉ MÚZEUM NA SLOVENSKU

Prvé Detské múzeum na Slovensku otvoria na Deň detí v zadnom trakte Slovenského národného múzea (SNM) na Vajanského nábreží. Cieľom tých, ktorí to celé spískali – SNM a Občianskeho združenia Art Friends – je zaujať dvoj až dvanásťročných deti, ktoré budú mať kde tráviť voľný čas a získavať zábavnou formou rôzne vedomosti a zručnosti.

Aby budúci návštevníci o nič neprišli, zide sa im vedieť, že Detské múzeum sa skladá zo šiestich častí, každá je pritom zameraná na konkrétnu cieľovú skupinu. Má byť alternatívou ku konzumnému spôsobu života. Zatiaľ čo deti sa tam budú hrať, tvoriť a popritom objavovať nové veci, spoznávajú nových ľudí, nudiť sa nebudú ani ich rodičia – môžu sa totiž pridať.

(ld)

V Prvom Detskom múzeu na Slovensku nájdú návštevníci aj cukráreň, kde sa budú môcť v prestávkach posilňovať okrem iného aj ovocnými šťavami a netradičnými zákuskami. To všetko od 1. júna na Vajanského nábreží.

ČO VŠETKO V DETSKOM MÚZEU NÁJDETE:

Interaktívne výstavy

Zameriavať sa budú na dve vekové skupiny detí: dvoj až šesťročných a sedem až dvanásťročných. Počas roka sa v tamojších priestoroch predstavia vždy dva projekty, ktoré malým návštevníkom prostredníctvom rôznych prostredí a situácií umožnia hrovou a zábavnou formou spoznávať svet okolo seba. Sprievodcu im bude robiť vyškolený lektor, výstavy však zvládnu aj bez neho.

Detské laboratórium

Je určené päť až dvanásťročným deťom. Tie sa na dvanástich miestach cez rôzne dôkazy a hry prepracujú k podstate mnohých fyzikálnych ja-

vov, konštrukčných princípov. V Detskom laboratóriu sa budú postupne objavovať nové a nové exponáty.

Tvorivé dielne

Sú určené deťom do šiest rokov v sprievode rodičov a deťom od šiest do trinásť rokov. Venovať sa im tam bude animátor, s ktorým budú rozoberať veci, súvisiace s aktuálnymi výstavami, ročnými obdobiami, sviatkami.

Herný priestor pre najmenšie deti

Priestor je plný hier, umožňujúcich objavovanie – cez rôzne materiály, zvuky, vizuálne podnety, skladačky a netradičné náučné hračky.

Detské kino

Každý deň v ňom deťom ponúknu filmy zo série šiestich titulov „Bol raz jeden“. Nedeľné premietania vždy spestrí účasť zaujímavých hostí z kultúrno – spoločenského života.

Cukráreň/Kaviareň

Tam budú ponúkať nealkoholické nápoje, šťavy z ovocia a zeleniny, niekoľko druhov káv a čajov. Zahryznúť sa bude dať do netradičných koláčov a zákuskov, do toastov a bagiet. V cukrárni sa môžu usadiť všetci návštevníci múzea, otvorená bude medzi 10. a 18. h.

Zdroj:

Slovenské národné múzeum

Oddýchnuť si návštevníci môžu v miestnej cukrárni/kaviarni. Pri netradičnom zákusku alebo šťave z ovocia.

V tvorivých dielniach sa bude deťom vždy venovať animátor.

PRVÝ DÚHOVÝ POCHOD ZA ZROVNOPRÁVNENIE MENŠÍN NA SLOVENSKU NARUŠILI NETOLERANTNÍ ODPORCOVIA

Necelá stovka netolerantných odporcov z radov pravicových radikálov a extrémistov narušovala od začiatku na Hviezdoslavovom námestí historicky prvú akciu svojho druhu na Slovensku - Dúhový PRIDE Bratislava 2010 - pochod za ľudské práva neheterosexuálnych ľudí a za ich spoločenské a politické zrovnoprávnenie.

Na jeho účastníkov s vlajčkami v dúhových farbách a im priaznivo naklonených okoloidúcich oplzlo pokrikovali, hádzali po nich kamene a striekali slzotvorný plyn, niekoľkých pritom zranili. Usporiadatelia Dúhového pochodu - Občianske združenie Queer Leaders Forum, neformálna skupina Queers a platforma ďalších aktivistov a aktivistiek - sa preto z bezpečnostných dôvodov rozhodli nepochodovať centrom mesta, ako pôvodne plánovali. Na Tyršovo nábrevie v Petržalke, kde sa v Divadle v podpalubí uskutočnila večerná after party, sa niekoľko stoviek ľudí premiestňovalo cez Nový most.

K stretom so skupinou odpor-

cov došlo aj na ňom, pochodujúcim sa tam totiž snažila zablokovať prechod. Napádali nielen ich, ale aj policajtov, vzduchom opäť lietali nadávky, kamene, šírili sa slzotvorný plyn.

Na bezpečnosť účastníkov pritom dozeralo dvesto policajtov - štátnych aj mestských, nad mestom lietal vrtuľník. Názory na to, či bezpečnostné zložky svoju úlohu zvládli, sa rôznia. Po ukončení zhromaždenia predviedli 29 výtržníkov, dvanástich do sedemnástej hodiny, zvyšných sedemnástich neskôr.

Organizátori podujatia ho aj napriek neprijemnostiam považujú za úspešné. „Napriek nutnosti preložiť trasu bol Dúhový PRIDE Bratislava 2010 veľkým úspechom,“ píše sa na jeho internetovej stránke www.duhovypride.sk. Slovensko je pritom poslednou krajinou v rámci Európskej únie, kde sa takéto pochody za zrovnoprávnenie gejov, lesbičiek, bi, transgender a intersex ľudí konajú. Podporila ho Amnesty International, šesť-

násť zahraničných veľvyslanectiev aj Zastúpenie Európskej komisie v SR.

„Opäť raz sa mi potvrdilo, že medzi Slovákmi je stále veľa zadubencov, prázdnych hláv, primitívov. Frustrovaných, plných nená-

visti ku všetkému, čo je iné. Je mi z toho na vracanie,“ komentovala dianie na najväčšom bratislavskom námestí Nataša. Herečka Kristína M. Farkašová, ktorá premiérový Dúhový pochod moderovala, po ňom na svojom blogu konštato-

vala, že sa konečne ukázalo, že byť neheterosexuálom nie je na Slovensku jednoduché. A že prejsť sa slobodne po ulici tu môže byť dokonca životu nebezpečné, čo sa jej zdá absurdné.

(ld)

Neznášanlivosť počas pochodu museli riešiť i policajné zložky. foto mk

NOVÉ PREHLIADKY BKIS:

Od vyhlídky k vyhlíadke - Od UFO a k Slavínu - Bratislava ako na dlani

Prehliadka sa začína na Novom meste, z vyhlídkovej plošiny nad Reštauráciou UFO vidieť za priaznivého počasia až do stokilometrovej diaľky. Autobusom sa potom skupina presúva ku Grassalkovichovmu palácu, míňa budovu Slovenského rozhlasu, Národnú banku Slovenska, Námestie slobody, prefrčí okolo Letného arcibiskupského paláca k Bratislavskému hradu. Cieľom je pamätník Slavín s vojenským cintorínom.

Stará a nová Bratislava - Bratislava 20. a 21. storočia

Tí, ktorí sa rozhodnú pre túto prehliadku, uvidia tradičné pamiatky mesta (Prezidentský palác, Úrad vlády, Bratislavský hrad), Mosty Lafranconi a Apollo, továrenskú časť mesta (Figaro, Stolwerck), atypické stavby (Kukurica, Nový most, budovu Slovenského rozhlasu), ale aj tie úplne „najčerstvejšie“ - Tri veže, novú budovu Slovenského národného divadla, Galleriu Eurovea.

Zdroj: BKIS

DOPRAVNÉ RIEŠENIA SÚ DÁVNO VYMYSLENÉ, ZAČNEME STAVAŤ

„Rozkúskované a provizórne plátanie nepomôže katastrofálnej bratislavskej doprave, ani žiadnej mestskej časti. Desiatky rokov zanedbávaná a poddimenzovaná infraštruktúra nemá šancu stíhať súčasný rozvoj a jediným skutočným liekom sú komplexné riešenia,“ zdôrazňuje mestský poslanec a starosta Vajnora Ján Mrva.

„Absolútne strategickým pre hlavné mesto je takzvaný „Nultý okruh“, ktorý na seba okrem iného zvedie aj tranzitnú dopravu z Petržalky a jej okolia a pomôže vyriešiť nekonečné zápchy predovšetkým na mostoch. Naplánovaný je pred Jarovcami, a šiestym mostom za Slovnaftom by sa pripojil okolo letiska na D1 pri Vajnoroch. Na rakúskej strane sú už pripravené pro-

jektu na rýchlostnú komunikáciu, ktorá by tento okruh okolo Bratislavy uzavrela. Za potrebný považujem aj takzvaný „Župný okruh“ medzi Šamorínom, Sencom, Pezinkom a Malackami. Nemáme na čo čakať, veď táto kostra je na papieri už takmer tri roky!“

Patrite k zástancom zapustenia bratislavskej dopravy pod zem, prečo?

„Pretože nám veľmi pomôže, ak dáme pod zem práve tie hlavné križovatky, ktoré dnes neskutočne brzdia dopravu. V smere od železničnej stanice, teda Šancovej ulice na Zlaté piesky, takto vyriešime križovatky s Karpatskou, Račianske mýto, Trnavské mýto a križovatky Trnavskej s Jégho, s Bajkalskou a Tomášikovou ulicou. Na Račianskej magistrále by som dal pod

zem križovatku s Jarošovou a Gaštanový hájik v smere von z mesta. Zároveň pripojme dopravu na vnútorný obchvat z Galvaniho cez záhrady pri Istrocheme, Kolibu na Kramáre a k Patrónke, čím odvedieme veľa tranzitu z Račianskeho mýta a samotnej Račianskej. Presne to isté by pomohlo aj ťahu na Šamorín - od autobusovej stanice Nivy po Prievozskej, až von na Šamorínsku, s napojením na novú R7. Samozrejme, tieto diagonály treba prepojiť.“

Kompetentní často hovoria aj o integrovanej doprave, ako o riešení pre hlavné mesto.

„Veď to, že stále iba hovoria. Vo vyspelom svete je to fungujúci a už dávno vymyslený model, u nás iba obohraná penička a skutky sú stále v nedohľadne. Princíp

je pritom veľmi jednoduchý - vybudujeme záchytné parkoviská na vstupoch do Bratislavy zo Senca, Pezinka, Šamorína, z Rusoviec, Rajky či Wolfsthalu. Ľudia si tam budú môcť odstaviť svoje autá a vlakom, električkou či autobusom sa bez problémov a rýchlo dostanú do centra mesta. Navyše si ešte ušetria čas a nervy aj tým, že nebudú musieť riešiť parkovanie. Na vybudovanie práve takýchto záchytných parkovísk a prestupných terminálov pre rôzne druhy hromadnej dopravy môže mesto čerpať peniaze z operačného programu kraja. Škoda, že sa v oblasti bratislavskej integrovanej dopravy nerobí nič s európskymi fondami.“

starosta Vajnora Ján Mrva.

VRAKUŇA

Rozloha: 10,3 km²

Počet obyvateľov: 18 386

Starosta: Ladislav Fatura
(nezávislý)

Z histórie

V rannom stredoveku pomenovali dnešnú Vrakuňu Vrač, čo v starej slovenčine znamenalo lekár, čarodejník. Názov Verekne sa prvýkrát objavil v roku 1290, keď osadu vlastnil Lőrinc Verekenyi. Koncom 14. storočia sa stala majetkom mesta Bratislava, v negatívnom slova zmysle ju dosť poznačilo vyvážanie vojsk sultána Galgu v roku 1683. Ten cez Vrakuňu prechádzal v sprievode ôsmich tisícok vojakov. Vrakunčania opúšťali svoje príbytky a ukrývali sa v lesoch na dunajských ostrovoch, mnohí v tom čase prišli o život. Do roku 1768 bolo obyvateľov znovu toľko, ako pred už spomínaným kritickým rokom 1683 – žilo tam 41 rodín osadníkov. V polovici 19. storočia stálo vo Vrakuni 69 domov, po tých sa pohybovalo 451 ľudí. Pôdu obrábali aj napriek jej zlej kvalite, remeslá sa veľmi nerozvíjali. Popri mlynároch, mäsiaroch a výčapníkoch sa spomínali čizmári, murári a tkáči. Koncom 19. a začiat-

kom 20. storočia sa do Vrakune prisťahovalo veľa nových obyvateľov, venovali sa predovšetkým pestovaniu zeleniny a chovu dobytka. Do roku 1940 sa počet obyvateľov zvýšil na 1 232 a počet domov na 249. V roku 1948 obec premenovali z Verekne na Vrakuňu, do roku 1971 ju riadil Okresný národný výbor Bratislava - vidiek. Od roku 1972 je Vrakuňa súčasťou hlavného mesta.

Zo súčasnosti

V posledných rokoch vyrástol v mestskej časti nový obytný súbor Vrakuňa, vznikla nová obchodná sieť a vytvorili sa ďalšie plochy na podnikateľské aktivity. Z pešej zóny na Poľnohospodárskej ulici sa stalo spoločenské centrum.

Kultúra

Za kultúrou chodia miestni do Kultúrneho strediska Tallin, kde navštevujú rôzne krúžky, môžu sa tam zapájať do súťaží, besied, premietajú im filmy, hrá sa bábkové divadlo. V roku 1994 opäť zriad-

Oblíbené miesto, kde Vrakunčania trávia voľný čas, je rameno Malého Dunaja.
foto mk

li miestnu knižnicu. Ako prístavbu k pôvodnému kostolu postavili nový Kostol Mena Panny Márie. Z toho sa z času na čas linie aj vážna hudba.

Príroda a okolie

Na území Vrakune síce nestoja nijaké priemyselné podniky, jej obyvateľom však prekáža Slovaft, Letisko M. R. Štefánika aj Ústred-

ná čistička odpadových vôd. O to radšej sa utiekajú do prírody, konkrétne si obľúbili oddychový areál Lesopark - Lesík, spojený s obytnou zónou lávkou. Ten postupne upravujú, popritom sa skultúrňujú a oživujú aj brehy Malého Dunaja.

Zdroj: www.vrakuna.sk

ROZHOVOR SO STAROSTOM LADISLAVOM FATUROM

ČI SME SA SNAŽILI DOSŤ, POSÚDIA V NAJBLIŽŠÍCH VOĽBÁCH VRAKUNČANIA

Pre to, aby bola Vrakuňa bezpečnejšia, a aby sa v nej ľuďom žilo lepšie ako predtým, sa podľa jej starostu Ladislava Faturu urobilo maximum. Či to tak vidí aj druhá strana – obyvatelia – sa ukáže v najbližších komunálnych voľbách.

Čím aktuálne žije mestská časť, ktorú vediete? Čo za problémy hýbu dňom v nej? Ako ich riešite?

Asi najvýznamnejším posunom vpred je dostavba polyfunkčného domu. Terajšej samospráve sa podarilo to, o čo sa dvadsať rokov dozadu pokúšali generácie našich predchodcov. Som nesmierne rád, že nám to vyšlo aj v takej ťažkej situácii, ako momentálne vládne v ekonomike. Ďalším dôležitým posunom pre Vrakuňu – a nielen pre ňu – bola dostavba kruhového objazdu, ktorý výrazne zlepšil dopravnú situáciu v mestskej čas-

ti. Mňa veľmi teší, že sa nám vďaka podporným projektom s mimovládny sektorom a Radou vlády pre prevenciu kriminality darí znižovať kriminalitu v objekte zvanom Pentagon.

Do komunálnych volieb v roku 2006 ste išli s konkrétnymi plánmi a cieľmi. Ktoré z nich sa vám za ten čas podarilo splniť? Čo ešte stihnete do decembra?

Mnohé som naznačil už v predchádzajúcej odpovedi. Mojm hlavným cieľom bolo, aby bola Vrakuňa a jej obyvatelia v bezpečí. Podarilo sa nám zlepšiť situáciu v Pentagone, kde kriminalita medziročne klesla o viac ako dvadsať percent, podarilo sa nám naštartovať dostavbu polyfunkčného domu, momentálne sa rieši kúrenie biomasou. To, čo nás stále trápi, je dynamická doprava. Pevne veríme, že do konca tohto roka naštartujeme výstavbu preložky cesty II/572, ktorá výrazne pomôže. Pracuje sa

aj na Územnom pláne zóny Lesopark, kde sa snažíme rozpracovať podrobnejšie možnosti využitia tohto oddychového priestoru v srdci Vrakune. Revitalizácie sa dočká aj Pešia zóna.

Ktoré zo záväzkov už splniť nestihnete a prečo?

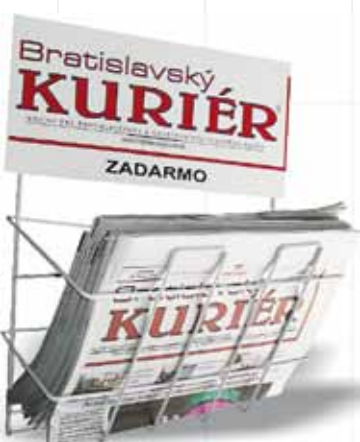
Pre akékoľvek heroické ciele sú štyri roky volebného obdobia málo. Spolu s miestnym zastupiteľstvom sa nám podarilo zabezpečiť dokončenie „Objektu 221“, prechod z vykurovania plynom na vykurovanie biomasou. Zlepšila sa bezpečnosť v okolí Pentagonu, čiastočne sa rekonštruujú materské a základné školy, pripravuje sa revitalizácia Pešej zóny a Lesoparku. Samozrejme, že je stále dosť vecí, ktoré treba dať do poriadku, napríklad parkovanie, zatiaľ sa nám nedarí dosiahnuť, aby sa v mestskej časti zlepšila čistota. Najpálčivejším problémom je rekonštrukcia a výstavba miestnych komunikácií. Práce je ešte na-

ozaj dosť. Za štyri roky sa urobilo maximum pre to, aby bola Vrakuňa bezpečnejšia, aby sa Vrakunčanom lepšie žilo. To, či sme sa snažili dostatočne, posúdia v ďalších voľbách.

(ld)

NOVINOVÝ STOJAN PRIAMO VO VAŠOM VCHODE?

Redakcia novín BRATISLAVSKÝ KURIÉR Vám ponúka možnosť umiestniť priamo vo Vašom vchode malý, elegantný a vždy upravený nástenný stojan s našimi novinami.

Noviny tak budú vždy na svojom mieste!

Službu ponúkame bezplatne.

Ak máte záujem, informujte nás, prosím na adrese:
inzerca@bakurier.sk alebo telefonicky na 0907 919 252.

Zatiaľ platí len pre mestské časti: Staré Mesto, Nové Mesto, Dúbravka, Karlova ves a Petržalka.

Ako sa vám žije vo Vrakuni? Vyhovuje vám život v tejto mestskej časti? Je niečo, čo vás tam rozčuľuje, privádza do nepríčetnosti?

Eva, 50 rokov: Ak ma niečo privádza do nepríčetnosti, tak možno vzdialenosť od centra. Ale za to nikto nemôže, ani ma tu nikto nenúti žiť. A potom ma vytáčajú psíčkarí, ktorí si po svojich miláčikoch neupratujú. Ale to nie je len problém Vrakune, to je problém celej Bratislavy. Chcelo by to častejšie kontroly a vyššie pokuty, to by zabralo. Aj keď ktovie. Trávniky tu pripomínajú mínové polia, keď to preženiem, keby som mala malé deti, nepustím ich tam, ani keby mi potom doma od zlosti skákali po hlave a čmárali po stenách. Psy tu navyše pobejú bez náhubkov, stávajú sa páni ulíc.

Jaro, 20 rokov: Mne to tu vyhovuje, najmä to, že tu zostávajú aj moji starší kamaráti, ktorým sa nechce sťahovať nikam inam. Hovorí, že Vrakuňa je mestom v meste, že si vystačí sama, niektorí tu žijú, pracujú, trávia voľný čas, a do centra mesta sa ani nedostanú, ako je rok dlhý. Mój prípad to síce nie je, ale rozumiem im. Možno kým keby tu bolo viac, aspoň moja sestra sa neustále sťažuje na to, že keď si chce ísť niečo poriadne pozrieť, musí sa trepať až neviem kam.

Iveta, 37 rokov: Keď som sa sem pred niekoľkými rokmi sťahovala, mala som hrôzu z Pentagonu. Teraz som sa dozvedela, že sa tam znižuje kriminalita, tak sa z toho vytešujem, aj keď večer a v noci by som okolo nešla, ani keby čo bolo. Inak tu až toľko času netrávim, pretože pracujem mimo Bratislavy a kým sa dostanem domov, je tma a už sa mi nikam nechce. Mójmu mužovi vyhovuje, že bývame kúsok od letiska, a že keď sa presúvame niekam do zahraničia, vyhneme sa všetkým zápachom v centre. Celkovo sa dá otdiaľto celkom ľahko vymotať.

Mirka, 15 rokov: Mne sa tu páči, a neviem to až tak porovnať s inými miestami v Bratislave, lebo na mnohých som nikdy nebola. Len sa mi nepáči, že na ulici stretávam veľkých psov bez vodítka, ktorých sa bojím. A ešte viac sa bojím ich majiteľov. Tým, keby som povedala, že by ich mali priviazať, tak ich pustia na mňa. Asi by sa tu malo prechádzať viac policajtov, ktorí by im dohovoreli.

Peťo, 19 rokov: Vo Vrakuni žijem odmalička, a šťve ma neporiadne odmietajú ľudia. Najviac ma vytáčajú tí, čo vyhadzujú obaly z rôznych sladkostí na zem, takých som si už za tie roky všimol dosť. Robia to aj v prípade, že odpadkový kôš je na dostrel. To nechápem. A keď niečo také vidím, mám chuť vliezť tomu dotyčnému do bytu a povyhadzovať mu tam na koberec smeti z viacerých kontajnerov. Lebo presne v takom kontajneri raz budeme žiť, keď bude takýchto ľudí pribúdať.

(ld)

TOHTOROČNÁ MESTSKÁ PLÁŽ JE OPĀT VÄČŠIA A PESTREJŠIA

(dokončenie zo str. 1)

Za magistrát Bratislavy odovzdával verejnosti pláž Andrej Ďurkovič a za T-Com Rüdiger J. Schulz senior, výkonný viceprezident.

Kedže pláž sa opäť nesie v znamení „Baywatch“, tak ako minulý rok, prišiel na otvorenie aj Mitch Bjukenen, tento raz aj s futbalovým „ženstvom“, ktoré trénoval Roman Pomajbo.

Po vydarenom minulom ročníku, ktorý sa tešil celkovej návštevnosti až takmer 140-tisíc ľudí, sa počas tohto leta na pláži opäť ešte viac návštevníkov. Ide o doteraz najrozľahlejšie pieskovisko na Tyršovom nábřeží, ktoré ponúka priestor na relax i aktívny oddych. Kedže v predchádzajúcom roku bol dopyt po pláži enormný, zväčšila sa nielen celková plocha, ale aj jednotlivé zóny. Podstatne sa rozrástol bar, ktorý návštevníkom nepostačoval ani kapacitne, ani obsluhujúcim personálom.

Pre pasívnych Bratislavčanov bude k dispozícii letná čítareň, kde nájdú dennú tlač, časopisy a knihy z projektu Knižný kolotoč. Posediť si v tejto zóne môžu na prútených sedačkách a v hojdačích sieťach. Každý utorok sa tu bude vo večerných hodinách konať bezplatná výučba angličtiny s lektormi z The Brigde. V budove sponzora ESET sa zase môžu malí aj veľkí vyjašiť na počítačových hrách.

Multimediálnosť pláže garantuje voľný internet a Magio chillout zóna. V nej sú pre návštevníkov, ktorí si neprinesú vlastný počítač k dispozícii dve erárne zariadenia. Ak sa vám vybijie notebook, môžete si ho dobiť prostredníctvom špeciálnej nabíjačky, ktorú poskytla Západoslovenská energetika. Táto zóna poskytuje aj príležitosť pozrieť si obľúbený film alebo reláciu. Na dvoch televízoroch je možnosť vybrať si zo širokej ponuky viac ako 80 programov digitálnej televízie Magio aj v HD kvalite.

lite.

Možno malým nedostatkom je komplikovanejšia doprava. Keďže nepredvídane katastrofický stav Starého mosta už znemožnil aj verejnú hromadnú dopravu, návštevníci využívajúci MHD si budú musieť „odšliapať“ cestu od Auparku. Pôvodne stál autobus č. 50 tak blízko, že aby ste sa dostali na pláž, stačilo prejsť cez cestu a obísť divadlo Aréna.

HISTÓRIA MAGIO PLÁŽE

Prvýkrát otvorili Magio pláž na Dunaji v roku 2008. Bola však iba v plienkach. Ľudia sa sťažovali predovšetkým na úroveň toaliet. Tie tvorili iba suché záchody, ktoré boli spočiatku nedostatočne často čistené. Pláž sa rozkladala na 3 200 m² a návštevníci mali k dispozícii sto ležadiev a päťdesiat slnečníkov. Vybavená bola detskými hojdačkami, ihriskom na plážový volejbal a bedminton, barom, šiestimi sprchami a prezliekárňou. Už vtedy bola celá pláž pokrytá bezplatným internetom.

V nasledujúcom roku sa pláž zväčšila o vyše 2 000 m² a pokrývalo ju až 3 450 ton piesku. Na väčšej rozlohe mohla pláž ponúknuť aj viac priestoru pre aktívny oddych. Okrem dvoch beachvolejbalových ihrísk sa v areáli dal hrať stolný tenis aj futbal. Vytvorili sa petangové ihriská a exteriérové fitness centrum. Počet ležadiev stúpol na 300, pre deti boli k dispozícii dve sprchy, v štyroch „dospeláckych“ sprchách bola teplá voda a kto sa chcel len osviežiť, mohol využiť jeden zo šiestich rozprašovačov studenej vody. Oproti prvému ročníku sa na pláži zlepšila aj úroveň toaliet – bolo tu desať splachovacích kontajnerových záchodov a jedna bezbariérová toaleta pre telesne postihnutých občanov.

Minulý rok bola pláž už tematicky motivovaná a niesla sa v štý-

le Baywatch. Po dvoch rokoch nazbierali organizátori skúsenosti, ktoré zúročili a výsledkom bola dôsledne premyslená pláž. Jednotlivé funkčné stavby pripomínali záchranné domčeky na pobreží Kalifornie. Plocha pláže bola v roku 2009 už 8 000 m² a kapacitne pojala cca 2 000 návštevníkov. Vybavená bola dvomi ihriskami na plážový volejbal, ihriskom na plážový futbal či hádzanú, vyhradený bol aj priestor pre bedminton, ruské kolky, stolný tenis, stolný futbal, elektronické šípky, mini futbal, petang. Detské ihrisko mohli využívať deti od dvoch do 12 rokov a k dispozícii pre ne bola trampolína, nafukovací basketbal, nafukovací futbal, guma na skákanie, švihadlá, twister či frisbee.

Komplikácie minuloročnej pláže však spôsobilo počasie. Niekoľko prvých dní bolo veterných a chladných. Po mesiaci fungovania však musela byť piesočná plocha na Tyršovom nábřeží na týždeň uzatvorená. Výdatná zrážková činnosť natoľko zdvihla hladinu Dunaja, že sa vylial zo svojho koryta a

zaplavil aj Magio pláž. Po týždni ju museli čiastočne obnoviť a následne ju 1. júla opätovne otvorili.

Aktuálna pláž ďalej rozvíja myšlienku Baywatchu. Je však ešte rozľahlejšia než vo svojich predchádzajúcich ročníkoch. Jej celková rozloha dosahuje až 25 300 m². K dispozícii je 400 ležadiev a 680 miest na sedenie. Možnosti športových aktivít sa oproti predchádzajúcemu ročníku pláže rozšírili o Streetbasket a Maestro Six-Cup. Pre deti sú opäť k dispozícii tri ihriská a trampolína. Novinkou sú thajské masáže, ktoré si môžete vychutnať priamo na pláži. Tento ročník sa nesie viac než inokedy v duchu futbalových majstrovstiev sveta. Na terase baru je vytvorená možnosť sledovať priamy prenos z MS z Afriky. Magio pláž roku 2010 si hovorí „multimediálna“. Okrem už štandardného voľného wifi internetu, si môžete pozrieť svoj obľúbený program alebo vypožičať film z digitálnej televízie Magio.

Veronika Ševčíková

Ako hodnotíte Magio pláž na brehu Dunaja?

Stano:

„Tento rok som ešte nebol na pláži, ale určite tam budem častým návštevníkom. Pôjdem tam so synom, má to tam veľmi rád - veľa piesku, aj ihrisko vraj bude ešte lepšie ako minulý rok. Človek tam nachytá plážovú náladu, už len aby vyšlo počasie.“

Zuzana:

„Priznám sa, že neviem nič o Magio pláži, ale predpokladám, že je to tá, ktorú som videla pred časom v procese stavania v Sade Janka Kráľa. Ja uprednostňujem skôr pokoj pod stromami, ale keď to tam bude žiť a ak sa tam budú môcť ľudia aj športovo využiť, bude to asi fajn.“

Katka:

„Páči sa mi výber lokality na brehu Dunaja, atmosféra a dobrá organizácia a to, že je zadarmo. Chýba mi tam bazén, aj keď viem, že zaplatiť to ako sponzor by bolo veľmi drahé.“

Viac pre naše mesto
Srdce pre Bratislavu

Únia pre Bratislavu
VOLTE **2** ČÍSLO

Braňo Záhradník

www.stranaunia.sk

BRATISLAVČANIA NESÚ OBROVSKÝ PODIEL SOLIDARITY VOČI OSTATNÉMU SLOVENSKU

ROZHOVOR

s viceprimátorom
Bratislavy
MILANOM CÍLEKOM

V komunálnej politike ste už 12 rokov, z toho posledné štyri roky pôsobíte ako viceprimátor Bratislavy. Ako by ste hodnotili výsledky svojej práce?

Či som bol alebo nebol úspešný, tak to nechám na posúdenie obyvateľom hlavného mesta Slovenska. Za posledné roky som zodpovedal ako viceprimátor za financie a dopravu, ktoré sú jednoznačne najproblematickejšie oblasti. K ich riešeniu som

sa snažil pristupovať vždy svedomito a to hlavne ako Bratislavčan, ktorý pozná problémy svojho rodného mesta.

Je pravda, že ste pred predchádzajúcimi parlamentnými voľbami dostali ponuku kandidovať do Národnej rady SR vo farbách SDKÚ, ale vy ste uprednostnili komunálnu politiku?

Nebolo to celkom tak. Od vtedajšieho aj dnešného predsedu SDKÚ Mikuláša Dzurindu som dostal ponuku zastávať vysokú stranícku funkciu. Komunálna politika je však oblasť, ktorá ma vždy zaujímal. Samotný Winston Churchill kedysi hovoril, že „nie je iná politika ako lokálna politika.“ A lokálna, teda komunálna politika je bližšie k ľuďom, lebo sa prostredníctvom nej riešia reálne a konkrétne problémy obyvateľov. Musím však podotknúť, že dnes narážam na to, že ľudia sú polarizovaní. Nie je to kvôli nim samotným, ale je to výsledok pôsobenia mnohých politikov. Som však presvedčený, že nie sú riešenia modré alebo červené, ale sú len riešenia dobré alebo zlé. Keď treba nejakú ulicu vyčistiť, tak obyvateľom je úplne jedno, či ju budete zametať zľava doprava či sprava doľava.

Čo sa odvtedy zmenilo, keďže teraz figurujete ako „štvorka“ na kandidačnej listine Únie – Strany pre Slovensko?

Únia – Strana pre Slovensko vznikla spojením troch strán – Lígy, Slobodného fóra a Občianskych kandidátov. Občianski kandidáti je strana, ktorá vznikla pred rokom a to hlavne v Bratislave. Založili ju ľudia, ktorí boli vyhodení z SDKÚ za prejavenie určitého názoru, za to, že žiadali zmeniť štýl, spôsob a metódy vedenia strany. Zároveň sme chceli

li poukázať na chyby, ktoré pravica robí. Presadzovali sme, aby pravica intenzívnejšie bojovala proti súčasnému populizmu a neprístupovala na ľavicovú populistickú rétoriku. Tieto veci tvoria vlastne aj dnes náš základný odkaz a cieľ. A čo sa za tých posledných štyroch rokov u mňa zmenilo? Už pri voľbách do Vyšších územných celkov som pochopil, že obyvatelia mandát nezávislého poslancu akýmsi spôsobom neakceptujú. Jednoducho, bohužiaľ, chcú mať každého politicky zaškatuľkovaného. Samozrejme, je to dobré, keď dotyčný človek má nejaké zásady, ktoré vychádzajú z programových cieľov jeho strany. Uvedomil som, že ak chcem čo najviac urobiť pre Bratislavu, je dobré mať nielen politické zázemie, ale byť aj v Národnej rade SR. Týka sa to napríklad presadzovania čo najlepšieho zákona o Bratislave.

Myslíte, že ako poslanec NR SR by ste dokázali viac urobiť pre hlavné mesto Slovenska? Ako vlastne vnímate vzťah poslancov k Bratislave?

Presne tak, napokon som na to poukázal aj v predošlej odpovedi. Skutočne som bol prekvapený postojom poslancov, bez ohľadu na ich stranícku príslušnosť, k Bratislave pri schvaľovaní zákona o Hlavnom meste SR. Snažil som sa ich spolu s primátorom Andrejom Ďurkovským presvedčiť, že Bratislava spĺňa aj funkciu hlavného mesta. Sú tu sídla ministerstiev, je tu sídlo vlády a prezidenta, a sú tu aj zastupiteľské zbory. Preto časť financií zo spoločnej kasy by mala byť odovzdaná mestu aj z tohto titulu. Navyše pravdou je, že Bratislavčania už dnes nesú obrovský podiel solidarity voči ostatnému Slovensku. Každý jeden z nás, ktorý tu pracuje a má tu svoje bydlisko, platí dane do spoločného koša a z toho sú peniaze podľa určitého vzoru prerozdelené medzi jednotlivými mestami a obcami. Je to úplne v poriadku, ale treba vedieť aj to, že Bratislava a jej okolie sa podieľa 34 percentami na tvorbe HDP celej krajiny. Navyše mesto dotuje dve tretiny nákladov mestskej hromadnej dopravy, pričom veľká časť obyvateľov ani nemá trvalé bydlisko v Bratislave, čiže ich dane idú do iných miest a obcí. Som si istý, že hlavné mesto by si zaslúžilo väčšiu pozornosť a viac financií. Preto by som chcel ako poslanec NR SR tvrdo bojovať za to, aby Bratislava bola konečne aj reálne a to i z hľadiska financovania uznaná za hlavné mesto Slovenska.

Je o vás známe, že ste silný lokálny patriot. Ste si istý, že by ste dokázali ako poslanec svoj lokálny patriotizmus sklbiť s prácou v záujme celej krajiny?

Samozrejme. Keď každý poslanec bude zastávať záujmy vlastného regiónu, tak nebude len osem silných regiónov, ale silné celé Slovensko. Bolo by veľmi farizejské sa tváriť, že rozumiem problémom prešovského kraja. Pre našu krajinu je dnes, keď sme v Európskej únii, najdôležitejšie sa rozhodnúť, kam chce smerovať. Som za vytýčenie strategických cieľov a jasných vízií. Ako poslanec by som presadzoval, aby sa strategické ciele, ako napríklad pod-

pora znalostnej ekonomiky a cestovného ruchu zakotvili do ústavy, lebo tak by ich nemohli zmeny vlád výrazne ovplyvniť.

Slovenskí voliči sú skôr konzervatívni a preto uprednostňujú strany, ktoré sú v parlamente. Nemáte obavy, že by ste práve preto neuspeli?

Dobre ste charakterizovali voličov, napokon aj Bratislavčania sú pomerne dosť konzervatívni. V konečnom dôsledku som aj ja konzervatívny. Som realista, čo znamená na jednej strane, že budeme tvrdo bojovať, aby sme sa dostali do NR SR, ale na strane druhej si uvedomujem, že nastúpiť do boja o voličov dva mesiace pred voľbami nie je príliš ideálne a preto nemôžeme očakávať výsledky, ako sa hovorí, nad 10 percent. (smiech) Verím však, že napriek krátkosti času dokážeme osloviť našim programom veľký počet obyvateľstva. Únia vznikla síce nedávno, ale jej zakladajúcimi členmi sa stali skúsení politici, ktorí neboli poznačení žiadnymi kauzami. A to predstavuje tiež dobrý politický potenciál. Tieto voľby budú pre nás navyše aj príležitosťou ukázať naše kvality pred nadchádzajúcimi komunálnymi voľbami.

Aký máte odkaz pre niektorých pravicových politikov, ktorí vás obviňujú z toho, že oslabujete pravice, lebo voličské hlasy, ktoré získate vo voľbách, zbytočne prepadnú?

Presadzujeme typickú pravicovú politiku a neprístupujeme na žiadny ľavicový populizmus. Všetci v EU si začínajú uvedomovať, že musíme šetriť. My si zase uvedomujeme i to, že máme prestarnuté obyvateľstvo, rozšafný sociálny program a zdravotníctvo je v zúfalom stave. Treba tieto veci pomenovať a pristupovať k ich riešeniu zodpovedne bez populistických rečí. A čo sa týka kritiky, my sa pýtame: oni si sprivatizovali pravice? Pokiaľ myslia, že áno, tak konečne by sa mali začať aj správať tak ako skutoční vlastníci pravice. Lenže, bohužiaľ, ako pozorujem, realita je úplne iná...

Čo vidíte reálnejšie: úspech Únie v parlamentných alebo v jesenných komunálnych voľbách?

V komunálnych voľbách doposiaľ šlo hlavne o súboj osobností. A keďže naša strana má vo svojich radoch veľa osobností, som presvedčený, že príde aj úspech. Čo sa týka parlamentných volieb, verím, že taktiež uspějeme. Škoda však, že je len jeden volebný obvod, lebo keby boli viaceré a navyše by sme volili z časti aj priamo, tak ľudia by si mohli vybrať politikov, ktorých výsledky práce poznajú a ktorí by tak mohli zastupovať svoje regióny.

A čo vy? Plánujete zostať, či už budete alebo nebudete poslancom NR SR, aj v komunálnej politike?

Samozrejme. Mojim veľkým cieľom je zostať aj v komunálnej politike.

V kuloároch sa hovorí, že zvažujete možnosť kandidovať na funkciu starostu Starého Mesta v Bratislave. Je to pravda?

Ja som o tom v kuloároch nepočul. (úsmev) Som síce Staromešťan, ale teraz je ešte predčasné hovoriť o takýchto záležitostiach. Počkajme radšej do septembra...

Boli ste to hlavne vy a váš poslanecký klub, ktorí ste podporili zníženie počtu poslancov z 80 na 45, čo znamená, že Staré Mesto budú zastupovať už len štyria poslanci. Neznižili ste tým vlastne aj sebe šancu uspieť v komunálnych voľbách?

Strach určite nemám a budem sa uchádzať o dôveru Staromešťanov. Zníženie počtu poslancov bolo úplne logické. A ako uspějeme, tak to je na voličoch. Tí nech sa rozhodnú podľa toho, ako doteraz pracovali jednotliví poslanci vrátane mňa.

Čím plánujete osloviť svojich potenciálnych voličov?

Zdá sa, že občania začali voliť aj v komunálnych voľbách podľa straníckej príslušnosti. A to nie je práve najlepšie, lebo mali by sa skôr pozrieť na doterajšiu prácu politikov a podľa toho rozhodovať. Čo sa týka mňa, ja som sa ako poslanec, aj ako viceprimátor snažil pomôcť Bratislavčanom všade, kde sa dalo. Z mojej kancelárie vyšla aj idea zjednosmerňovania komunikácií, ktoré určite pomohlo doprave v Bratislave. Chceli by sme však pokračovať v zjednosmerňovaní aj na tých cestách, ktoré sú pod správou Hlavného mesta SR, teda po ktorých väčšinou jazdí mestská hromadná doprava. Samozrejme, chcel by som pokračovať v projektoch, ktoré sa týkajú dopravy, parkovania, zvýšenia kvality životného prostredia, zvyšovania počtu detských ihrísk či priniesť do Starého mesta viac zelene. Čo sa týka parkovania, tak treba zabezpečiť, aby autá neparkovali v bratislavských uliciach chaoticky a aby matky s kočíkmi vedeli normálne chodiť po chodníkoch. Podobne bolo už na čase, že sa začala riešiť otázka parkovania pri hrade a parlamente. A keď sme už pri budovaní, bude treba dať aspoň v niektorých častiach Starého mesta pauzu vo výstavbách, teda presadiť niekoľkoročnú stavebnú uzáveru, aby si obyvatelia mohli „vydýchnuť“.

Dokázali by ste stručne opísať zopár svojich úspechov, ktoré považujete za zásadné?

Ako prvé by som spomenul konsolidáciu úverového portfólia hlavného mesta, keď sme získali v roku 2008 úver s takými úrokmami, aký nezískal pomaly ani štát. Pomocou neho sa nám podarilo vyrovnáť staršie úvery. V tejto súvislosti musím podotknúť, že aj napriek finančnej kríze sme pokračovali vďaka našetreným peniazom v mnohých rozvojových programoch. Napríklad nikdy neboli v takej masívnej miere obnovované vozovky na území Bratislavy ako tomu bolo minulý rok. Za úspech považujem už spomínané zníženie počtu poslancov, ako aj masívnu obnovu vozového parku Dopravného podniku Mesta Bratislavy. Som rád, že sa mi podarilo presadiť projekt Ekologická Bratislava v rámci zimnej údržby. Ide o posypanie niektorých komunikácií materiálom, ktorý je ekologický a ktorý

sa používa v chránených krajinných oblastiach. Mojim cieľom je dostať tento materiál na čo najvyšší počet komunikácií. Podobne som spokojný, že existuje Call centrum správcu ciest s telefónnym číslom 17100, ktorý využívajú Bratislavčania pri rôznych problémoch, či už ide o nejaký výtlk na ceste alebo neporiadok na ulici. Mám radosť aj z toho, že sa mi podarilo presadiť, aby boli cesty a chodníky po rôznych prácach opravené v celej šírke a aby bol nevyužitý materiál okamžite odvezený.

Ako to vyzerá s tzv. Cílekovým autobusom, ktorý je populárny medzi obyvateľmi Starého Mesta?

Áno, je to menší autobus s číslom 147, ktorým sme vyšli v ústrety starším obyvateľom a mladým rodinám zo Starého Mesta, a to v oblastiach, ktoré dovtedy neboli dopravné obsluhované. Dnes je to už skoro ako rodinný autobus, keďže ľudia sa už dobre poznajú so šoférmi.

Veľa vodičov zaregistrovalo, že sa zdynamizovala doprava na mnohých miestach. Ako príklad pripomeniem križovatku na Račianskom mýte. Je to len náhoda?

Nie, nie je to náhoda. Pokiaľ sa mi to podarí, budem ďalej presadzovať filozofiu prehodnotenia križovatiek, ktoré veľa krát predstavujú najväčší problém. Preto chcem, aby bolo zavedené všade, kde sa dá, zákaz odbočenia doľava, čím by sme zjednodušili a sprejazdnili križovatky. To je aj prípad križovatky na Račianskom mýte. Bratislave by veľmi pomohol, čo sa týka odbremenenia dopravy, aj nultý okruh spolu s vybudovaním nového mosta.

Veľmi nádejne vyzeral projekt blikajúcej zelenej na semaforoch, ale zdá sa, že sa na neho nejakým spôsobom zabudlo...

Nepozabudlo sa na to, len niektoré projekty potrebujú dlhší legislatívny proces. Máme totiž problém v tom, že normy nedovoľujú predĺžiť dobu blikajúcej zelenej. My sme museli skrátiť normu zelenej a oranžovej fázy, aby sme mohli zaviesť blikajúcu zelenú. Keďže aj odzva vodičov bola veľmi pozitívna, chcem, aby bola zavedená norma aj na blikajúcu zelenú. Okrem toho som za zavedenie blikajúcej zelenej na semaforoch pre chodcov, najmä na dlhých prechodoch, kde chodci nestihnú prejsť len cez zelenú a keď naskočí červená, mnohí nevedia, čo majú zrazu robiť.

Už dlhšie sa nezvýšili ceny cestovných lístkov. Nie je to iba politický ťah?

My sme už na začiatku volebného obdobia povedali, že nebudeme zvyšovať ceny cestovných lístkov v mestskej hromadnej doprave, lebo najprv treba zvýšiť komfort cestovania, to znamená masívnu obnovu vozového parku a väčšiu čistotu v autobusoch, električkách a trolejbusoch. Až potom, keď to dosiahneme, môžeme riešiť cenu cestovného. Faktom však je aj to, že mesto až dvomi tretinami prispieva, čiže aj obyvatelia Bratislavy svojimi daňami prispievajú na dotovanie cestovných lístkov dopravného podniku.

(zp)

DOBROVOĽNÍCI BUDÚ DVA DNI SKRÁŠĽOVAŤ BRATISLAVU

Dobrovoľníci z 44 bratislavských firiem a organizácií sa 18. a 19. júna už po štvrtý raz zapoja do dobrovoľníckeho podujatia Naša Bratislava. Počas dvoch dní darujú svoj čas a prácu tým, ktorí pomoc reálne potrebujú. Pomôžu pri úprave priestorov materských, voľnočasových a krízových centier, základných škôl, detských domovov a domovov seniorov. Medzi aktivitami nebudú chýbať medicínske úpravy verejných priestranstiev. Dobrovoľníci odovzdajú aj svoje skúsenosti a vedomosti na školeniach pre neziskové organizácie.

Podujatie Naša Bratislava je príležitosťou, ako zaujímavými aktivitami podporiť tímového ducha medzi zamestnancami a zároveň ukázať verejnosti, že firma je dobrým susedom pre svoje okolie. V oboch júnových dňoch nebude raritou vidieť pomáhať aj generálnych riaditeľov a najvyšších predstaviteľov zapojených firiem, či známe osobnosti. V minulých rokoch pomáhali aj Jarka Lajčáková – Hargašová, Táňa Pauhofová, Alena Heribanová, Ľubo Bajanič, Natália Žembová či Katarína Brychtová.

Do podujatia sa v roku 2009 za-

pojilo rekordných 1200 dobrovoľníkov, ktorí na skrášlenie mesta a pomoc pre bratislavské neziskové organizácie venovali spolu 5 100 hodín práce.

V tomto roku podujatie prinesie aj novinku. K dobrovoľníkom z firiem sa môžu pridať dobrovoľníci z verejnosti, ktorým záleží na skráslení Bratislavy. Stačí, aby si vybrali z ponuky aktivít a prihlásili sa cez webovú stránku podujatia www.nasabratislava.sk. Na stránke sú uverejnené bližšie informácie o všetkých aktivitách, ktoré Nadácia Pontis a skupina firiem ENGAGE pripravili v tomto ročníku podujatia. Aktuálny ročník ponúka pre dobrovoľníkov 53 rôznych aktivít v štyroch kategóriách: ochrana a podpora zdravia, pomoc životnému prostrediu, sociálna pomoc a rozvoj a vzdelávanie.

Hlavným partnerom podujatia Naša Bratislava sa už po tretíkrát rozhodla byť spoločnosť HP Slovensko. Podľa Martina Kubalu, generálneho riaditeľa Hewlett-Packard Slovakia, filantropia a spoločenská zodpovednosť už dlhodobo patria k základným hodnotám spoločnosti HP. Ako dodal, „tento fakt je jedným z dôvodov, prečo sme sa rozhodli aj v roku 2010 zapojiť do skrášľovania hlavného mesta v rámci projektu Naša Bratislava. Osobne som rád, keď máme možnosť nezištne pomôcť organizáciám a komunite, kde každý, menší či väčší úspech, je výsledkom obrovskej snahy, úsilia a silnej dávky

ľudského entuziazmu.“

Do podujatia sa tradične zapájajú aj zamestnanci spoločnosti Západoslovenská energetika. „Aj v tomto roku budeme v projekte Naša Bratislava aktívni. Minulý rok sme boli na Kalvárii, Devínskej Kobyle a pri Chorvátskom ramene, svoj čas sme tiež venovali našim starším spoluobčanom v domovoch dôchodcov. Od roku 2008 máme vyčlenené mesiace darovstva, v rámci ktorých naši zamestnanci v spolupráci s Národnou transfúznou stanicou SR darujú svoju krv. Sme presvedčení, že podpora takýchto aktivít je tou správnou voľbou a príkladom aj pre ďalších,“ povedal o poduja-

ti Konrad Kreuzer, predseda predstavenstva ZSE.

Podujatie Naša Bratislava sa v roku 2010 stalo národným víťazom súťaže Európske podnikateľské ocenenie roka v kategórii Zodpovedné podnikanie prístupné pre všetkých. Súťaž organizuje Európska komisia. Celkovo sa v európskych krajinách do súťaže zapojilo 326 projektov.

Hlavným partnerom podujatia v tomto roku je Hewlett-Packard Slovakia. Partnermi podujatia sú Accenture a Slovenské elektrárne, člen skupiny Enel. Mediálni partneri sú: Bratislavský kuriér, in.ba, denník SME a Trend.

e-on

www.rodinnyfutbal.sk

...aby futbal spájala
celé rodiny

www.zse.sk
www.eon.com

Člen skupiny **e-on**

Spoločnosť E.ON Vám prináša celoeurópsky projekt **Rodinný futbal**, ktorého cieľom je podporiť spoločné trávenie voľného času rodín s deťmi prostredníctvom futbalu, skultúrnenie prostredia futbalových štadiónov a pomoc futbalovým družstvám detí a mládeže v školách, kluboch či obciach.

Viac sa dozviete na www.rodinnyfutbal.sk

ZSE
Západoslovenská
energetika

NA FESTIVAL FRANKOVKY SA VYBRAL AJ DÁŽĎ

Nielen slovenčina sa šírla vzduchom nad nádvorím Primaciálneho paláca bezprostredne po otvorení 5. ročníka Festivalu frankovky. Uplynulý štvrtok sa tam presťahoval z neďalekého nádvorja práve rekonštruovanej Starej radnice. Pre Bratislavu typickú frankovku modrú od vychytených tunajších vinárov ochutnávali aj turisti, ktorí si popri degustovaní a diskutovaní nad pohárikmi zvečňovali okolité budovy. A každú chvíľu utekali pred dažďom, v minulom týždni verným priateľom tohto mesta.

„Firmy v centre by mali v týchto dňoch dávať svojim zamestnan-

com fúkať,“ usmievala sa po anglicky hovoriaca žena na druhú, s ktorou „okupovali“ jednu z miestnych lavičiek. „Vieš si predstaviť, že by si prišla do práce opitá?“ zaujímal ju kamarátka pohľad na vec. Tá pokrútila hlavou. „Na druhej strane, keď si dáš pohár vína spolu s obedom, nemalo by sa ti nič stať,“ zamyslela sa.

Za Festivalom frankovky, ktorý si vymyslel Račiansky vinohradnícky spolok, je snaha oživiť vinohradnícke a vinárske tradície tohto regiónu. Na prelome mája s júnom sa uskutočňuje preto, že sa v tomto období čaká na kvitnutie viniča.

Vinári nechávajú vinohrady na pokoji, namiesto toho pracujú v pivniciach, kde otvárajú sudy s vínom. „Stáčať“ sa začína aj už spomínaná frankovka modrá. V minulosti zasadala v tomto čase mestská rada, ktorej členovia hodnotili kvalitu novej úrody červeného vína.

Návštevníci tohtoročného festivalu sa mohli zastaviť pri jednom z deviatich stánkov, v ktorých seba a svoje tekuté výtvory prezentovali Villa Vino Rača, PD Vinohrady, Vinárstvo Valenta a vinári Ľubica Lednárová, Dušan Žitný, Ivan Holík a František Krajčírovič. „Dať si príležitostne na takejto akcii vínko mi príde vznešenejšie ako na lievať sa pravidelne v krčme pi-

vom,“ poznamenal muž, ktorý sa pri okrúhlym stolíku stretol s kamarátom. Odvtedy, čo sa vrátil z cesty po Francúzsku, by už nikdy nepil víno zmiešané s vodou alebo s niečím sladkým. „Za to by vás Francúzi hnali,“ vysvetlil. Podľa neho sa viac oplatí investovať do fľaše niečoho skutočne kvalitného, ako rieďiť niečo nekvalitné, aby sa to vôbec dalo piť.

Popri Festivale frankovky predstavujú v Bratislave prácu miestnych vinárov aj Vino Gallery na začiatku leta, Sviatok mladého vína a ochutnávka vín v Rači.

(ld)

foto mk

INZERCIA

BÝVAŤ SA DÁ OKAMŽITE AJ BEZ HYPOTÉKY!

Chcete okamžite bývať vo svojom a zároveň potrebujete čas na vybavenie hypotéky? Máme pre vás riešenie. Využite nový model nájomného bývania v novom, modernom komplexe s následným odkúpením bytu a odrátaním sumy zaplateného nájomného.

Bytový komplex TatraCity vám ponúka možnosť využí-

vať výhody okamžitého bývania a zároveň získate čas až 18 mesiacov na pohodlné vybavenie všetkých dokladov potrebných na získanie hypotéky. Vybrať si môžete medzi dvoj-, troj- a štvorizbovými priestranými bytmi s veľkými loggiami, s rozlohou 75 až 135 m². Výška vášho mesačného nájomného bude závisieť od veľkosti bytu.

Pri dvojizbovom byte je to 500 Eur, za trojizbový byt zaplatíte mesačne 700 Eur a za štvorizbový byt zaplatíte 900 Eur mesačne. Mesačné prevádzkové náklady tvoria približne 120 až 160 Eur, v závislosti od veľkosti bytu. Navyše vybraný holobyt vám prestaviame na užívateľsky vhodný byt po konzultácii s vami do 6-tich týždňov.

Byt bude vybavený kuchynskou linkou s kompletnou výbavou spotrebičov, pričom na prestavbe bytu sa podieľate v rozsahu od 2000 do 3500 Eur.

Využite možnosť okamžitého bývania v modernom komplexe TatraCity a užívajte si výhody okamžitého bývania vo svojom. Viac informácií získate na www.tatracity.sk.

Dvojtyždenník **Bratislavský kuriér** vydáva Staromešťan, s.r.o. Šéfredaktor: Peter Kimijan, sefredaktor@bakurier.sk, E-mail: redakcia@bakurier.sk, tel. č.: 02/ 544 377 81 Inzercia: inzercia@bakurier.sk. **Adresa redakcie:** Ventúrska č. 4, 811 01 Bratislava. Distribúcia: bezplatne do všetkých domácností a firiem v Bratislave. Registrované MK SR: EV3820/09.

Nestresujte sa s hypotékou, bývajte hneď!

Ponúkame vám:

- Okamžitú možnosť bývania v novom, modernom komplexe
- Výhodný nájom už od 500 Eur po dobu 18 mesiacov
- Následný odpredaj s odrátaním sumy zaplateného nájomného

Využite výhody okamžitého bývania.

Získate čas až 18 mesiacov na pohodlné vybavenie všetkých dokladov potrebných na získanie hypotéky.

Máme pre vás riešenie.

TatraCity

www.tatracity.sk
0903/473 103 • 0902/893 304

DUCHOVNÉ
SLOVO

V mesiaci jún pred nás vystupuje postava veľkého Európana, ktorý celkom iste stojí za to, aby si ho všimli aj naši čerstvo zvolení zástupcovia v parlamente, ktorí majú rozhodovať najbližšie štyri roky o našom ekonomickom vývoji, ale hlavne o ľudských vzťahoch.

Ide o Portugalca, ktorý je ale známejší ako Padovčan. Ferdinand Bulonne sa narodil v Lisabone v roku 1195. V mladom veku vstúpil medzi regulárnych kanonikov v Coimbre, kde na univerzite získal základné teologické vzdelanie. Prijal meno Anton. Neskôr odišiel k františkánom, aby ohlasoval evanjelium v Afrike. Určili mu však prácu v Európe. Apoštoloval ako ľudový kazateľ na území dnešného Talianska a Francúzska. Vynikal úžasným nadaním a dnes by sme ho označili ako vynikajúceho jazykára. Prednášal filozofiu na univerzite v Bologni, v roku 1230 prišiel do Padovy. Zomrel v tomto meste 13. júna roku 1231 a 13. jún sa tak stal natrvalo jeho dňom.

Aj dnešná Európa potrebuje citlivých a vnímavých ľudí na bielu človeka, na rýchlu reakciu, lebo ona je prvým predpokladom riešenia problémov. Jedenásť mesiacov po smrti ho Gregor IX. vyhlásil za svätého a Padova má odvtedy svoj veľký magnet, ktorý priťahuje tisíce pútnikov do tohto mesta.

Dnešná Európa má veľa svojich bied. Európa dneška preto potrebuje to, čo Ferdinanda-Antona urobila naozaj Európanom – srdce. Od nepamäti totiž srdce symbolizuje lásku. Lásku je slovo, ktoré človek najradšej vyslovuje a najradšej počúva, ale aj najradšej cíti. Dnes však, žiaľ, toto akosi zatlačil do úzadia pohľad, ktorý lásku redukuje len na čisto zmyslový úkon v oblasti sexu. Ozaj, zamysleli ste sa už niekedy nad definíciou lásky? Možno by sme ju našli v knihe kníh v Biblii. Nie je tam síce výslovné zadefinovaná, ale je opísaná a jej opis vyzerať takto: Nik nemá väčšej lásky, ako ten, čo položí svoj život za svojich priateľov. A práve z tejto Ježišovej vety v evanjeliu sv. Jána (15, 13) môžeme dedukovať, že láska je v najplnšom slova zmysle obetou. Obetou pre iného. Obetou pre toho, koho milujeme.

Možno by sme mohli žiť ten náš život lepšie, keby sme si denne vedeli povedať Ježišu tichý a pokorný srdcom, pretvor naše srdce podľa svojho srdca. Prečo toto slovo? Lebo láska rastie a zvelaďuje sa len tam, kde je pokora. Možno preto dnes je tak málo lásky, lebo je málo pokory v ľudských srdciach. Možno aj naši zákonodarcovia by si mali osvojiť tieto čnosti, vziať si príklad z Európana Antona, prestať sa správať ako rozvadení súrodenci, ba úhlavní nepriatelia a konečne ukázať sa ako vzor správania pre všetkých.

Daniel Dian

šéfredaktor Duchovného pastiera

Je tu, i keď upršaná, ale predsa len jar a s ňou aj čerstvá voňavá zelenina. V predchádzajúcich číslach sme písali o zdraví v prvých posloch jari z našich záhrad. S doktorom Igorom Bukovským z Ambulancie klinickej výživy, ktorá sídli na Mýtnej 5 (www.akv.sk) sme sa rozprávali o dusičnanoch, ktorými sa tieto plodiny prihnojujú.

Dusičnany sú nebezpečné pre dospelých no predovšetkým pre deti. Tieto látky prijaté v prehnanej zelenine môžu byť baktériami v čreve chemicky premenené na dusitany. Súčasťou trávnej potravy a stolice sú molekuly tzv. sekundárnych amínov a tie spolu s dusitanmi vytvoria nitrozoamíny. Pre dieťa nie sú nebezpečné samotné dusičnany, ale dusitany. A pre dospelých sú nebezpečné až nitrozoamíny. Môžu totiž prispievať ku vzniku rakoviny hrubého čreva a konečníka.

Pre deti sú dusičnany obzvlášť nebezpečné, pretože poškodzujú hemoglobín, ktorý v krvinkách viaže kyslík. Ak má

ZDRAVIE S IGOROM BUKOVSKÝM

JAR, ZELENINA, DUSIČNANY

železo v hemoglobíne viazať kyslík - musí byť vo forme Fe²⁺. Pokiaľ sa vyskytne v inej forme, prestáva viazať kyslík, krv ostáva neokysličená a bunky sa začínajú dusiť, dieťa modrá. U novorodencov sa to najčastejšie stáva z vody, preto existuje dojčenská voda. Malé deti majú malý objem krvi a poškodenie hemoglobínu nastane ľahšie. Z rovnakej dávky dusičnanov, aká u dieťaťa vyvolá stredne ťažké príznaky, nemusí mať dospelý žiadne problémy.

Na druhej strane však zelenina obsahuje aj ochranné látky voči premene takmer neškodných dusičnanov na škodlivé dusitany a nitrozoamíny. Najsilnejšia ochrana je kyselina askorbová, teda vitamín C. Ten bráni premene dusičnanov na dusitany a následnej reakcii na nitrozoamíny. Podobnú ochranu ako vitamín C poskytujú telu aj iné organické kyseliny, vitamín E (rastlinné oleje), taníny (čajoviny) alebo fenoly (zelenina, ovocie, obilniny, kľíčky).

Dusičnany sa však nevyskytujú iba v prehnanej zelenine ale aj v mäsových výrobkoch. Pridávajú sa, aby sa produk-

tom zachovala farba a mäkkosť. Údeniny dokonca obsahujú už aj rakovinotvorné nitrozoamíny, ktoré vytvorili žijúce baktérie.

Doktor Bukovský však dodáva, že dusičnany majú aj svoje pozitívum: „Podľa experimentálnych pozorovaní vedcov na univerzite v Uppsale môžu byť dusičnany z potravín zdrojom dusíka, z ktorého prispievaním správnej ústnej mikroflóry vzniká oxid dusnatý (NO). Ten zvyšuje prekrvenie sliznice žalúdka a čreva a tým podporuje hojenie vredových poškodení.“

Keď sa chcete vyvarovať škodlivým účinkom dusičnanov, uprednostnite zeleninu, ktorá bola pestovaná na mierne hnojenej pôde a bola zbieraná poobede. Ak použijete rýchlejšiu zeleninu, zistíte, či bola pestovaná v skleníku alebo fóliovníku. Doktor Bukovský uvádza, že ide o dôležitý faktor pri pestovaní zeleniny: „Väčšie riziko predstavuje zelenina z fóliovníka, pretože slnečné žiarenie, ktoré podporuje premenu bielkovín z dusíkatých látok neprechádza fóliou - sklom skleníka čiastočne áno - a v zelenine

ostáva viac nepremených dusíkatých látok z použitých hnojív a pôdy.“ Z rýchlejšej zeleniny však nepripravujte pre dieťa šťavy.

Teplná úprava neničí dusičnany, naopak - stratou vody zo zeleniny obsah dusičnanov v nej stúpne. Pre deti používajte z koreňovej zeleniny len obalovú časť, pretože najviac dusičnanov sa hromadí v dužine pri vrchole koreňa - tieto časti zeleniny by deti vôbec nemali dostávať. V prípade nesprávneho pestovania zeleniny môže najviac dusičnanov obsahovať mrkva, reďkovka, špenát, petržlen, kaleráb, šalát, kel a ružičkový kel.

Ak sa teda nechcete „prehnojiť“ a ohrozovať tak svoje zdravie, mali by ste sa predovšetkým vyhýbať údeninám ale nie zelenine. Tá obsahuje ochranný vitamín C a iné látky. Počuli ste však niekedy, že by bol vitamín C v šaláme alebo párkoch?

Veronika Ševčíková

SLOVAK FOOD FESTIVAL NAVŠTÍVILO VIAC NEŽ PÄTNÁŠŤTISÍC ĽUDÍ

Slovak Food Festival s podtitulom „S chuťou spoznaj Slovensko“ nasýtil tisíce slovenských aj zahraničných návštevníkov. Tí mohli vidieť 16 vystavovateľov v nákupnej zóne, 28 F&B segmentov v reštauračnej zóne, prezentácie gastronomických umelcov, sprievodný program, detský kútik a najmä príjemnú atmosféru Bratislavského

hradu.

Počas troch dní festival navštívilo odhadom viac než pätnásťtisíc návštevníkov, ktorí mohli vidieť cez desiatku prezentácií umelcov z oblasti kulinárstva, baristov a someliérov. Nechýbali známe tváre, či hlasy slovenských médií, zástupcovia printov a webov, ktorí sa zhostili úlohy kuchárov. V súťaži

Kuchárske umenie predviedla aj Iveta Malachovská.

médií, do ktorej sa zapojili Slovenský rozhlas, Slovenská televízia, televízia Markíza, časopis Dobré jedlo, denníky Pravda a Hospodárske noviny, portál Azet.sk, študentská TV Mc2.sk, TV BA a Rádio Expres, zvíťazil tím redakcie Dobré Jedlo.

Návštevníci tak mohli vidieť priamo v akcii Ivetu Malachovskú, Karin Majtánovú, Andreu Vad-

kerti, Romana Bomboša, Martinu Kardošovú, Marcela Hanáčka, Karola Farkašovského, Miriam Kalisovú, Dominiku Lukáčovú, Danicu Kleinovú, či Mariánu Lechanu, ako sa popasovali so zadaním organizátora. Programom sprevádzali Peter Justin Topoľský a Vera Wisterová

Saša Štullerová

PREŠPORSKÁ ŽOBRÁČKA SPOLOČNOSŤ

Vydavateľstvo Matica Slovenská (www.vydavatel.sk) vydalo v roku 2000 knihu od Petra Ševčoviča Z kuchyne starého Prešporoka. Prinášame vám nostalgické úryvky z tejto knihy ako aj cenné historické recepty takmer doslova opísané z pôvodných kníh.

Žobráci boli bežnou súčasťou života v Prešporoku, a tak neslobodno zabudnúť ani na ich recepty. Kým sa však dočítate, aký recept sme si tento raz vybrali, chceme vás upozorniť, že sme pripravovali zajaca.

Bedári si pravidelne volievali svoje žobrácie predstavenstvo, podelili si mesto na žobracie rajóny a za právo žobrať v Prešporoku, ktoré dostal iba človek s prešporskou domovskou príslušnosťou, sa povinne platili príspevky do spoločnej žobráciej pokladnice, spravovanej statočnejšie než pokladnica mestského magistrátu. Najmenej pohybliví žobráci mali vyčlenené najvhodnejšie stabilné žobrácie mies-

Z KUCHYNE STARÉHO PREŠPOROKA

ta. Mestský magistrát pristal, aby šikovní žobráci muzikanti, speváci a kaukliari mohli predvádzať svoje umenie dokonca na promenáde. Prešporok sa stal živším a veselším. Na mnohých miestach v jeho strede vždy niekto vyhrával či spieval s čiapkou pri nohách. Predvádzali sa huslisti, harmonikári i verklíkari s opicami či papagájmi. Kúzelníci predvádzali bravúrne kúsky a morčatá na každom druhom rohu vyťahovali Prešporčanom horoskopy. Všetchné dni naučili žobrácie ženy variť zo všetkého, čo ich chlapi zo žobračiek priniesli. Medzi kuchárskymi receptami starých Prešporčaniek našiel som „dachházu“, čo má byť „strešný zajac na divý spôsob“.

DACHHÁZ - STREŠNÝ ZAJAC

Podarovala som raz žobrácie Ezerzcáky Pálné volajaké staré háby a ona mi na revanš priniesla odraťého kocúra. Tak dlho ma presviedčala, aké z neho bude dobré jedlo, že som ju vpustila variť do kuchyne. Povedala som si, že keď uvarí a odíde, hodím mäso psovi, no keď som jej kuchárske dielo ochutnala, mohla som ho večer s čistým svedomím ponúknuť Mittelhauserovcom, ktorí nás navštívili. Oblizovali sa, pýtali si recept a dodnes občas varia „pytliackeho zajaca“, lebo pravdu sa

nikdy nedozvedeli a ja im ju isto nepoviem.

Stiahnutú a vypitvanú mačku dôkladne očisti, umy a na noc ju vlož do silno posolenej vody, aby z nej vyšli nezvyklé pachy. Na druhý deň ju rozdeľ na šesť porcií, osuš, obal v hladkej múke zmiešanej s porudnou usušenou petržlenovou vňatou, tymianom a mäťou. Tymianu a mäty dáš po kávovej lyžičke, petržlenovej vňate dve. Pekáč na dne i po bokoch vymažeš maslom, vložíš doň porcie božieho tvora a zasypeš ho tromi cibulami pokrýjanými nahrubo alebo na kolieska. Trojdecový pohár čerstvých húb očistiš, umyješ a nakrájaš na silnejšie lístky. Navrstviš ich na cibuľu, mierne osolíš a pokvapkáš kávovou lyžičkou estragónového octu.

Olúpeš kilo zemiakov, umyješ ich

a nakrájaš na kolieska hrubé asi šesť milimetrov. Rovnomerne ich rozložíš na huby a mierne posolíš. Zemiaky zakryješ dva až tri milimetre hrubými lístkami z desiatich dekovo údenej slaniny. Všetko pokvapkáš druhou lyžičkou estragónového, prinajhoršom obyčajného octu. Pekáč vložíš do rozpálenej rúry a kocúra pečieš. Po štvrthodine zmierniš oheň, pokrm prikryješ druhým pekáčikom a pomaly pečieš asi dve hodiny. Aby pečienka bola krehká, naleješ na ňu pol hodiny pred dopečením deci sladkej smotany a odkrytú ju dopečieš tak, aby slanina zozlatla a chrumkala. Presne rovnako pripravujem králiku, ktorý nám všetkým chutí.

(vs)

ZAŽILI SME NOC MÚZEÍ

Desiatky ľudí sa počas nedávnej Noci múzeí a galérií pohybovalo v okolí Bratislavského hradu už od skorého rána. Turisti zo zahraničia odtiaľ, nič netušiac, obdivovali mesto pod mrakmi, domáci čakali, kým sa otvorí tamojšie Historické múzeum. Aby si v ňom za 1,50 eura pozreli výstavu Ars Liturgica – Zlatníctvo v službách liturgie a išli sa pred psím počasím schovať do nejakého ďalšieho.

„Búdka, v ktorej sa predávali lístky nebola označená, nevedeli sme, kam máme ísť,“ postťažovala sa dvojica v strednom veku, keď mala prehliadku Klenotnice za sebou. „Keby bola označená, keby stál pred múzeom nejaký pútač, možno by bolo prišlo ešte viac ľudí, zastavili by sa pravdepodobne aj turistické skupiny,“ tvrdili. Z toho, čo videli, boli nadšení, páčil sa im nový „dizajn“ nádvorí, aj vystavené exponáty. Najviac kalichy na víno, svietniky, šperky. „Len škoda, že tam nebol sprievodca,“ povzdychli si. Boli presvedčení o tom, že keby tam nejaký bol, dozvedeli by sa o zaujímavých predmetoch ešte viac.

„Prišli sme sem pred jedenástou,“ prezradila Jarka, ktorá sa krátko pred poľudníom od zimy triasla pred pobočkou Múzea mesta Bratislava, Antickou Gerulatom v Rusovciach. S priateľom sa vnútri zdržali asi pol hodinu. „Naposlady sme tu boli pred dvoma rokmi, odvtedy sa nezmenilo nič. Tak skoro sme prišli preto, lebo sme si to chceli pozrieť v pokoji, kým tu nebude nátrešk,“ vysvetlila.

Do Múzea dopravy na Šancovej ulici lákalo okoloidúcich predovšetkým vozenie na parnom rušni. Prilákalo rodičov s malými deťmi, povozili sa však aj podstatne starší návštevníci. „Chodím sem každý rok,“ netajil sa svojou slabosťou pre toto miesto Michal, ktorého tento rok popri rušni zaujali aj športové autá a potom tie z roku 1959, keď sa narodil. Noc múzeí a galérií sa podľa neho stále zlepšuje, oceňuje predovšetkým rôzne sprievodné akcie typu koncerty. „Škoda, že nevyšlo počasie,“ nezabudol pripomenúť.

Polámané dáždnyky, ležiace kde – tu v centre, jeho slová potvrdzovali. Prízemie Slovenského národného múzea na Vajanského námestí napriek tomu v čase obeda okupovali davu, pohyb bol komplikovanejší. Rodičov s deťmi zaujala výstava Cesta slovenskej knihy od Proglasu k postmoderne. „Ja asi končím, som na nohách tri hodiny a už sa mi do hlavy nič nevojde, už nič nevnímam,“ skonštatovala Jela. Tešila sa z toho, že za to všetko, čo videla, zaplatila tak málo, normálne by ju to vraj vyšlo hádam aj na tridsať eur.

Do vybraných múzeí a galérií na území hlavného mesta sa počas Medzinárodného dňa múzeí dalo dostať v čase od 10. do 24. h. Jednotlivé inštitúcie okrem iného sprístupnili aj svoje depozitáre a vzácné nálezy, odborníci porozprávali o tom, čím sa zaoberajú. Bratislavčania mali túto možnosť už 6x, Bratislavu v minulosti v rámci Európy vyhodnotili ako jedno z miest s najvyšším nárastom návštevnosti podujatia.

(ld)

POMÔCKY: AMMÁN, OVAĎA NAMJA, VÁMOŠ MOT, KIAT, KRU, ARANO	ODROBINKA	DOKONČILI SEKANIE	EINSTEINIUM (ZN.)	ZÁKLADNÁ ČÍSLOVKA	MYDLO (ANGL.)	METROPOLA JORDÁNSKA	ORGÁNY ZRAKU	DRUH NETOPIERA	VEĽKÉ HODINY	STARŠÍ SVADOBNÝ HOST (NAR.)	OBUBA	ZN. LIETADIEL ANTONOV	MENO I. BREŽNEVA	SÚČASŤ KLUKOVÉHO MECHANIZMU
MESTO NA UKRAJINE						POSĽALO, ZASĽALO								
1. ČASŤ TAJNÍČKY						2. ČASŤ TAJNÍČKY								
RADIO SPUTNIK (SKR.)			OFFICE OF ALTERNATIVE MEDICINE			UČENIE PROROKA MOHAMEDA						OSOBNÉ ZÁMENO		
			ZVIERATÁ PRÍBUZNÉ TAVE			SLOVENSKÝ PROZAIK A LEKÁR						TULÁK (HOVOR. ZAST.)		
SKR. SÚHVEZDIA PLACHTY				OKRASNÝ VTÁK			KANANEJSKÝ BOH SMRTI				SPOJKA			
				TEBA			PULT NA PODÁVANIE JEDÁL				HIMYZ ŽIVIACI SA ODPADKAMI			
ZAJAKÁVAŤ (NAR.)					STRELA S NÁBOJNICOU					PLEMENO STRÁŽNEHO PSA				
					KNIIHA MÁP					CHLAPEC (MORAVSKÝ)				
MYS - INDOÉZIA (O. SERAM)						ŠIALENÝ, PO ANGLICKY			TALIANSKE MESTO					
						VRECE			3. ČASŤ TAJNÍČKY					
VYČNIEVAJÚCE ZUBY CICAVCOV				ŽIVÁ BYTOSŤ			AGÁT						MESTO V KOLUMBII	KURIER, PO ČESKY
				ČISTILA V PRÁČKE			ROBIL							
ANGULLA (KÓD ŠTÁTU)			STRAŠ. LAKAJ				MORSKÝ ŽIVOČÍCH					ŠPZ PRAHY (ČR)		
			PLAMEŇ (POET.)				SLOVAKAMATEUR RADIO ASSOCIATION					INDOÉZSKY MYS		
	BRAZÍLIA - ŠPORT. KÓD KRAJINY		STRED HÁDZACIA ZBRAŇ				ČESKÝ HEREC (JOSEF, 1934)				KMEŇ - LIBERIA			
			VZDUCH, PO GRÉCKY				SVATÝ, PO ŠPANIELSKY				CITOSLOVCE ŽABY			
TMAVO SFARBEŇÉ DIAMANTY						HL. MESTO JEMENU				ZÁKRUTA (NAR.)				
						ŠPZ OKRESU NÁCHOD (ČR)				ČARODEJNÍK Z KRAJINY				
ŠPORTOVÝ KLUB V MADRIDE						NATEŠENÝ								
VOJENSKÁ PREDAJŇA						PRÍSTROJ NA ANALYZU								

O nijakom inom moste sa dnes v Bratislave nediskutuje toľko ako o tom najstaršom – Starom. Logicky. Začal sa totiž rozpadávať, preto ho postupne kompletne uzatvorili (od 1. januára 2009 pre autá, od 15. mája 2010 aj pre mestskú hromadnú dopravu, peších a cyklistov) a Spoločnosť Metro Bratislava sa vrhá do jeho rozoberania. Kým sa Starý most stal Starým, volal sa všelijako inak. Pôvodne to bol Most Františka Jozefa (po vtedajšom rakúskom cisárovi a uhorskom kráľovi Františkovi Jozefovi I.), po prvej svetovej vojne ho premenovali na Štefánikov most, po druhej sa stal (dokončenie v tajničke). Starý most postavili v rokoch 1889 – 1890, jazdili po ňom autá, vlaky, chodili peši. Železnú konštrukciu mosta, dlhého 460 metrov, vyrobili vo Vítkovických železiarňach. Správne odpovede nám, prosím, neposielajte, v tejto rubrike sa nesťažujú o nič.

FUTBALOVÝ INTER SA OPĀĤ HLÁSI K ŽIVOTU

Tradičný bratislavský futbalový klub Inter Bratislava sa po minuloročnom zániku opäť hlási k slovu. Od novej sezóny jeho seniorské mužstvo začne hrať v bratislavskej V. lige.

Pre Inter bol rok 2009 najťažší v celej jeho histórii, zaniklo hlavné mužstvo dvojnásobného slovenského majstra a corgoňligovú licenciu odkúpil FK Senica. Po zániku mužstva seniorov, sa ale podarilo zachrániť aspoň mládežnícky futbal. Situácia sa však napriek odchodom ľudských kádrov a neľahkom finančnom rozpoložení postupne stabilizovala. A na jar 2010 vznikol legitímny nástupca klubu – FK Inter.

„Inter stále žije, prekonal klinickú smrť a po desiatich mesiacoch tvrdej práce sa budeme usilovať opäť vrátiť dobré meno Interu tam, kde patrí,“ informoval mé-

diá koncom apríla športový riaditeľ novovzniknutého Futbalového klubu Inter Bratislava, bývalý čs. reprezentant, Jozef Baroš.

V FK Inter momentálne pracujú s 220 mladými futbalistami v troch prípravkách, štyroch žiacich družstvách a v jednom dorasteneckom tíme. Starší žiaci hrajú v najvyššej slovenskej súťaži. „O mladé nádeje sa stará päť profesionálnych trénerov, štyria úväzkoví, dvaja tréneri brankárov a traja platení skauti, vyhľadávajúci talentov. Postupne chceme mládežnícku základňu rozšíriť na 350 hráčov,“ dodal generálny manažér FK Inter Jozef Šajánek.

Od novej sezóny začne pôsobiť aj seniorské A-mužstvo, ktoré začne v V. lige. „Tím budú tvoriť prevažne mladí odchovanci klubu, doplnení o šiestich-siedmich starších hráčov,“ uviedol koordinátor seni-

orského projektu bývalý výborný útočník, čs. a slovenský reprezentant Lubomír Luhový (43), ktorý bude za mužstvo aj hrať. „S prípravou začneme na začiatku augusta. Bude krátko, ale intenzívna. Prípoja sa k nám aj bývalí hráči Roman Kratochvíl, Andrej Burza, Roman Hudek, vtedy si mužstvo vyberie aj svojho trénera,“ dodal Luhový. Ďalší z bývalých reprezentantov Marián Šuchanček je trénerom staršieho dorastu.

Nový klub zatiaľ finančne nepodporilo mesto, štát ani futbalové orgány. „Žijeme a pracujeme za finančnej podpory našich sponzorov. Z bývalého areálu Interu nám nezostali žiadne objekty. Každý mesiac potrebujeme na prevádzku osem až desať tisíc eur,“ dodal ekonomický riaditeľ Jozef Mihál.

Peter Kimijan

Inter sa vracia a vsadil svoju budúcnosť do mládeže.

SLOVÁCI POZNAJÚ SÚPEROV

Bratislava bude na prelome júla a augusta hostiť jedno z najvýznamnejších medzinárodných športových podujatí roka - majstrovstvá Európy hádzaná-

rov do 20 rokov. Program juniorského šampionátu, na ktorom sa tradične objavujú najväčšie hviezdy budúcich rokov, zavíta do dvoch hál - Sibamac Areny

v Národnom tenisovom centre a Pasienskovi, ktoré sa stanú prechodným domovom slovenskej reprezentácie pod vedením trénera Dušana Timka. Jeho zve-

renci už poznajú aj súperov v základnej skupine - v boji o osemčlennú nadstavbu sa Slováci v A-skupine postupne stretnú s Islandom, Izraelom a Portugal-

skom, ďalej zo skupiny postúpia iba prví dvaja.

(pk)

STANLEY CUP PRE HALÁKA NEBUDE

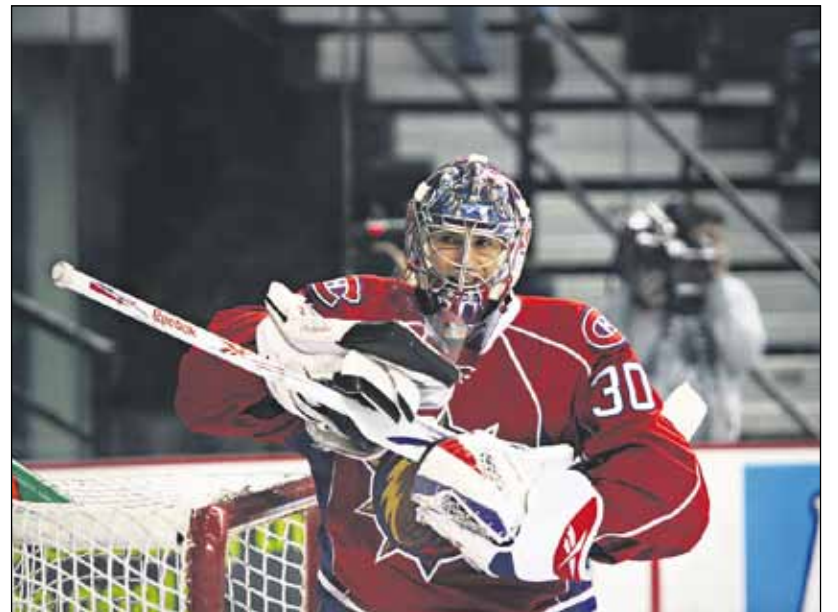
Rozprávkové putovanie slovenského hokejového brankára Jaroslava Haláka vyraďovacou fázou zámorskej NHL sa už skončilo. Po dvoch senzáčných obratoch sérií s Washingtonom a Pittsburghom klub bratislavského rodáka Montreal neuspel vo finále Východnej konferencie, v ktorej podľahol Philadelphii 1:4 na zápasy. Predtým Canadiens aj zásluhou skvelých Halákových výkonov šokoval hokejových expertov, keď najskôr v 1. kole play off vyradil držiteľa Prezidentskej trofeje za víťazstvo v základnej časti Washington Capitals i obhajcov Stanleyho pohá-

ra Pittsburgh Penguins. V oboch prípadoch pritom Canadiens otáčali nepriaznivý stav série - s Washingtonom odvrátili hrozbu vyradenia v troch zápasoch po sebe, s Pittsburghom dvakrát v poradí.

Najcennejšia trofej klubového hokeja na svete síce neskončí nad hlavou odchovanca ružinovského hokeja, no aspoň si posilnil post tímovej brankárskej jednotky i vyjednávaciu pozíciu pred rokováním o novej zmluve. „O budúcnosti v tejto chvíli nerozmišľam. Nevyrieši sa to dnes ani zajtra, až niekedy v lete,“ poznamenal Halák pre denník Montre-

al Gazette a dodal: „Teraz je ešte ťažké hovoriť o tom, kto bude v ďalšej sezóne jednotkou. Montreal má dvoch mladých brankárov a ja som si istý, že vedenie urobí všetko pre to, aby sme obaja mali možnosť chytať.“ Hrdina slovenského postupu do semifinále olympijského turnaja vo Vancouveri sa pričínil o najúspešnejšiu sezónu Montrealu za uplynulých 17 rokov. V roku 1993, keď mal Halák ešte iba sedem rokov, získal najúspešnejší klub histórie NHL zatiaľ svoj posledný Stanleyho pohár.

(pk)

KULTÚRNE LETO 2010

V STAROM MESTE ... bez kvapky dažďa...

HUDOBNÉ A DIVADELNÉ NÁDVORIE ZICHYHO PALÁCA, VENTÚRSKA 9

Rezervácia vstupeniek: tel. č.: + 421 (2) 54 431 681

Predpredaj: Ticketportal, 2 h pred predstavením v Zichyho paláci

1.7., 20.30 h

Dominika Jaurová, saxofón (SK)
Veronika Villányi, harfa (H)

6.7., 20.30 h

Indická hudba – mimoriadny koncert
Kala Ramnath – husle
Abhijit Banerjee – tabla

8.7., 20.30 h

Porque Tango

15.7., 20.30 h

Laco Déczi a JazzCellula

22.7., 20.30 h

Lasaro

29.7., 20.30 h

Ján Babjak a Eva Šeniglová – opera a opereta

5.8., 20.30 h

Jana Orlická - Chanson, s'il vous plait!

12.8., 20.30 h

Pacora

19.8., 20.30 h

Ladislav a Eva Papp – harfa, flauta

26.8., 20.30 h

Honza Nedvěd

30.6., 20.30 h

Všetko o mužoch
Divadlo Jána Palárika v Trnave

7.7., 20.30 h

Rómeo, Júlia a vírus
Túlavé divadlo

14.7., 20.30 h

Umy si rúčky...
Divadlo VERTIGO / Budapešť/

21.7., 20.30 h

Hľadá sa nový manžel
Divadlo West

28.7., 20.30 h

MODELKY 2 (krása neni šetko)
Divadlo GUnaGU

4.8., 20.30 h

Príbeh Coco Chanell
/Praha/

11.8., 20.30 h

Umri, skap a zdochni

18.8., 20.30 h

Nemá kocúr večne hody
Divadlo a.ha.

25.8., 20.30 h

Panská jízda
Divadelní spolek Frída / Brno/